

Enkätundersökning 2015 utvärdering RALS-T

Bakgrund

Som vid den tidigare utvärderingen av lönebildningsprocessen genomfördes även denna gång en enkätundersökning. Enkäten skickades ut i april månad 2015 till samtliga av Arbetsgivarverkets medlemmar med minst 15 Saco-S anslutna. Detta resulterade i en population på 184 verksamheter. Sedan undersökningen 2013 har ett antal verksamheter slagits samman, tillkommit eller försvunnit men antalet är liksom då 184 stycken.

Respondenter var Arbetsgivarverkets kontaktpersoner och Saco-S-representanter vid respektive verksamhet. Vid tre verksamheter saknas lokalföreningar för Saco-S.

Enkäten genomfördes som en web-enkät med 28 frågor. Exakt samma frågeuppsättning användes som vid undersökningen 2013. För ett par frågor ändrades dock kommentarsfältet till att istället för ”Kommentar” stå ”Beskriv gärna kortfattat hur detta har gått till”.

92 procent av arbetsgivarna svarade på enkäten. Siffran för Saco-S blev 93 procent då de tre verksamheter som saknar lokalförening exkluderas ur populationen. För respektive part var det tre verksamheter som svarade på delar av enkäten. Dessa svar har också använts i redovisningen. Vid 85 procent av verksamheterna har båda parter svarat på hela enkäten, vilket motsvarar 88 procent av de Saco-S anslutna. Svar från båda parter saknas endast från en verksamhet.

Det är 175 verksamheter som är desamma båda åren.

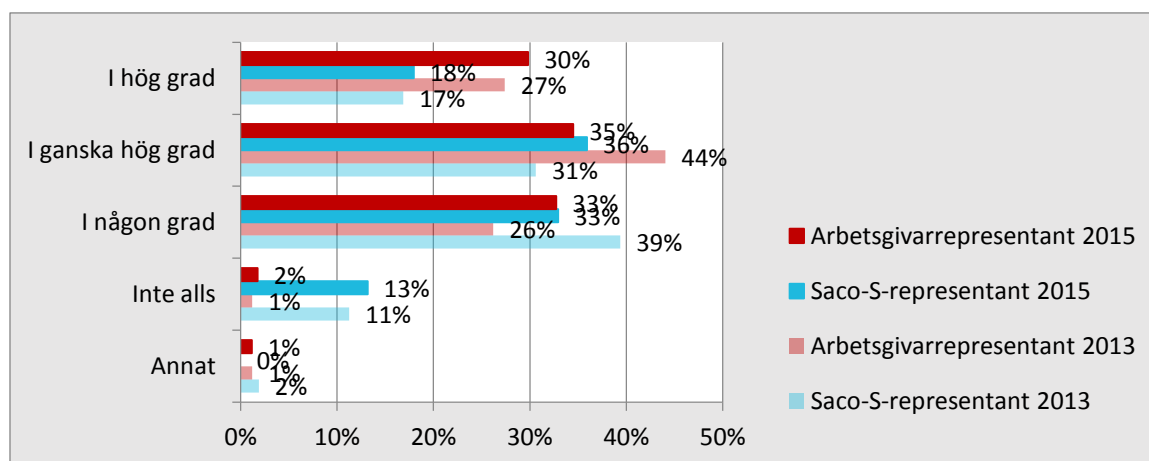
Diagramförklaring

I analysen finns tre typer av diagram. Diagram x.1 visar hur svaren fördelar sig mellan arbetsgivarrepresentanter och Saco-S-representanter. 2013 års svar har inkluderats för jämförelse. Diagram x.2 visar hur stor andel av svaren som överensstämmer mellan parterna. Detta diagram visas inte för alla frågor. Även här finns uppgifterna för 2013 med som jämförelse. Diagram x.3 visar om parternas svar har förbättrats eller ej mellan 2013 och 2015. Detta diagram visas i de fall då det är relevant.

1. Har ni som lokala parter haft en dialog om hur ni ska arbeta tillsammans med den lokala lönebildningen med anledning av att avtalet gäller tillsvidare?

En majoritet av representanterna för både arbetsgivare och Saco-S uppger att dialog i någon form förekommit om hur man skall arbeta tillsammans med den lokala lönebildningen. Bland arbetsgivarna håller 65 procent med i hög eller ganska hög grad om att de haft en dialog med Saco-S. Detta är en minskning med 6 procentenheter jämfört med 2013. För Saco-S är det 54 procent som delar denna åsikt, vilket är en ökning med 6 procentenheter. 2 procent av arbetsgivarrepresentanterna respektive 13 procent av Saco-S-representanterna svarar att en dialog inte alls förekommit. Detta är en liten ökning för båda parter jämfört med 2013.

Diagram 1.1

Svarskommentarerna (totalt 38 stycken) tar upp att man diskuterar detta kontinuerligt, vissa följer en årscykel, dialog finns kring lönebildning, lokala Saco-S inte vill delta i lönebildningsprocessen, inte är tillräckligt pålästa, i flera fall tas det upp att det blir OFR som styr då de inte har tillsvidareavtal.

Vid 55 procent av verksamheterna i undersökningen har representanterna för arbetsgivaren och Saco-S olika uppfattning. Lika uppfattning har man vid 29 procent, vilket är en liten ökning jämfört med 2013. För de verksamheter som svarat båda åren visar diagram 1.3 om svaren har förändrats i positiv eller negativ riktning eller om svaret är oförändrat. 28 procent av representanterna för arbetsgivarna har uppgivit ett bättre resultat jämfört med 2013, motsvarande siffra för Saco-S är 31 procent. 24 procent av representanterna för Saco-S och 26 procent av arbetsgivarna uppgivit en lägre grad i instämmande än vid förra undersökningen.

Diagram 1.2

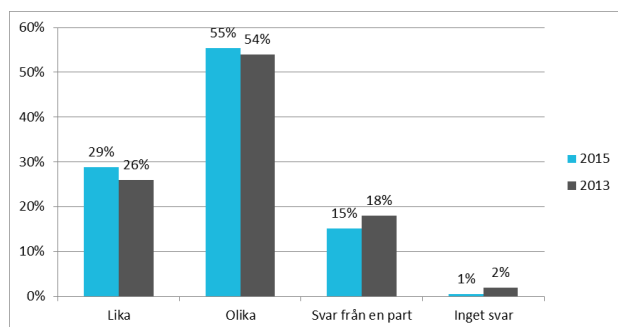
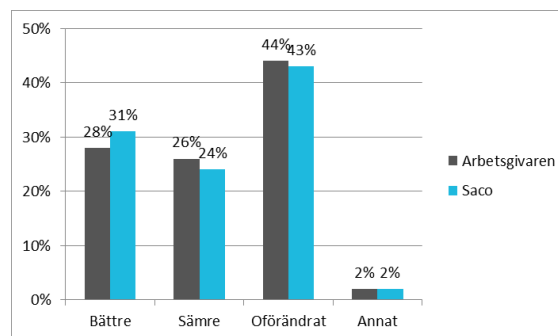

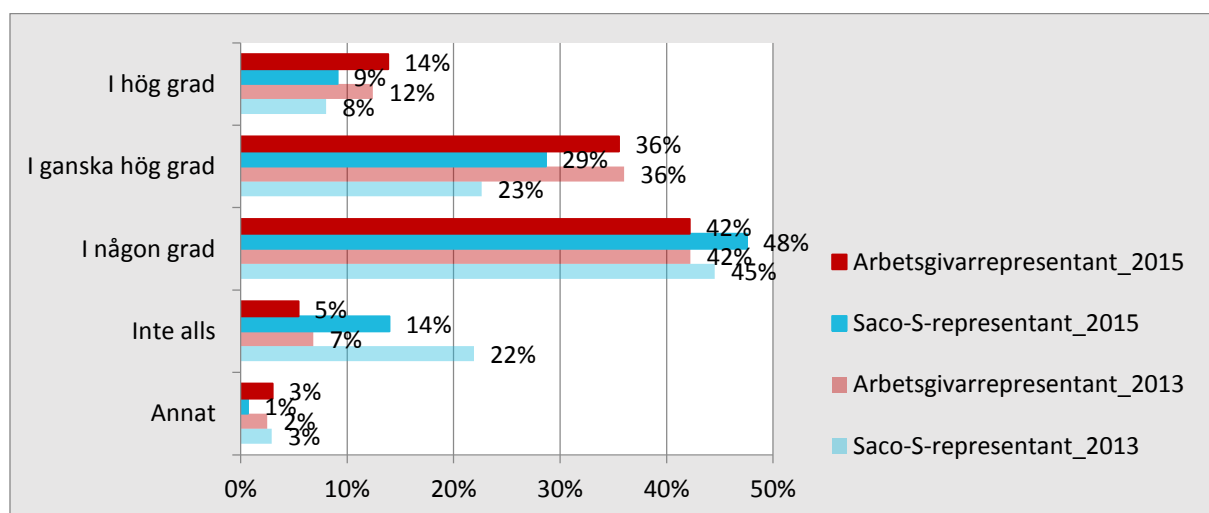
Diagram 1.3

2. Har detta inneburit att ert arbete med den lokala lönebildningen har utvecklats?

Denna fråga ställdes bara till de som angivit svarsalternativen i hög grad, i ganska hög grad eller i någon grad på att de haft en dialog om lönebildningen. 50 procent av arbetsgivarrepresentanterna har svarat att arbetet med den lokala lönebildningen har utvecklats i hög grad eller ganska hög grad. Detta är en liten ökning jämfört med 2013. Samma uppfattning delas av 38 procent av representanterna för Saco-S vilket är en ökning med 7 procentenheter jämfört 2013. Inom Saco-S är det 14 procent som svarat att arbetet inte utvecklats alls. Jämfört med förra undersökningen är båda parterna mer positiva.

Diagram 2.1

Svarskommentarerna (totalt 30 stycken) tar upp från arbetsgivarsidan att tid ägnas åt lönebildningsprocessen, bra dialog och struktur, man vet vad som gäller över tid men även att facket är okunniga. Från Saco-S-håll kommenteras bristande förståelse hur avtalet skall tolkas, mer effektivt, deltagande i lönekartläggningen där man både får och ger idéer.

Diagram 2.2 bygger på svar från de verksamheter där båda parter fått frågan, 133 stycken. Vid 41 procent av de verksamheter som svarat har representanterna för arbetsgivaren och Saco-S lika uppfattning. Detta är en ökning med 7 procentenheter jämfört med 2013. Olika svar har avgivits vid 58 procent av verksamheterna. För de verksamheter som svarat båda åren visar diagram 2.3 andelen svar som har förändrats då jämförelse gjorts per verksamhet och part. 32 procent av Saco-S-representanterna respektive 29 procent av arbetsgivarrepresentanterna har för sin verksamhet lämnat ett svar som är bättre än vid föregående undersökning. 4 av 10 har lämnat lika svar som 2013.

Diagram 2.2

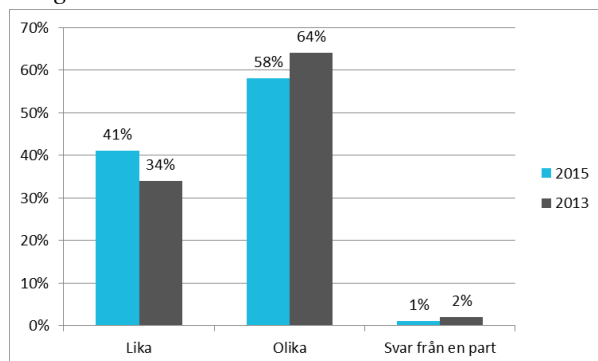
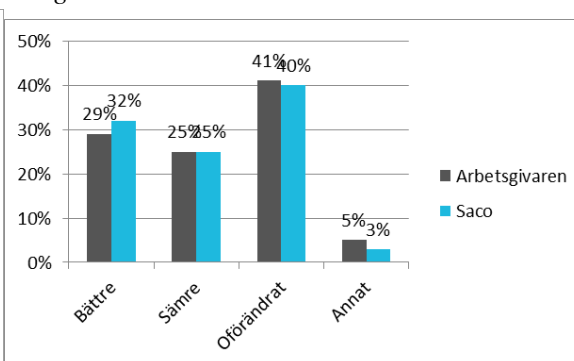

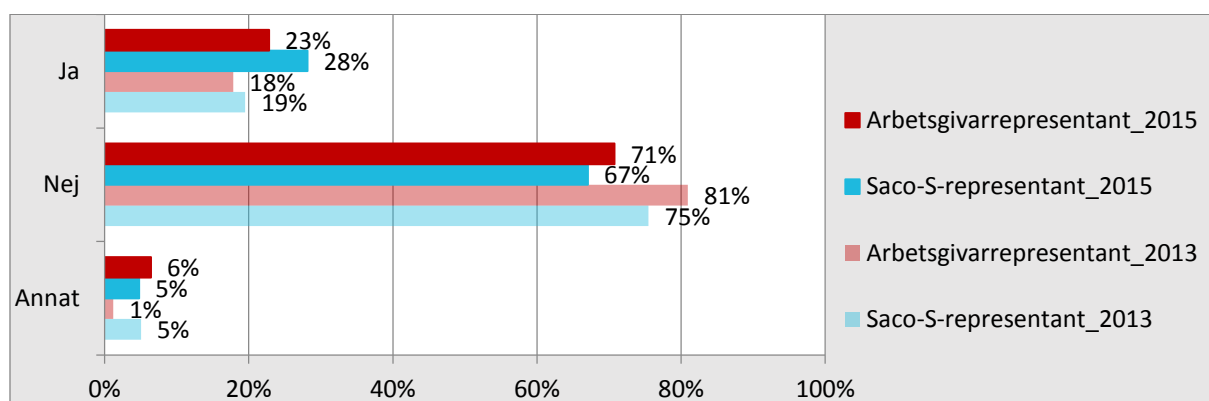
Diagram 2.3

3. Har ni partsgemensamt under förberedelsearbetet inhämtat råd eller annat stöd från centrala parter till hjälp för ert gemensamma lokala lönebildningsarbete?

En stor majoritet av de svarande uppger att de inte gemensamt sökt råd eller stöd från centrala parter. På både arbetsgivarvidan och Saco-S-vidan har dock andelen som uppger att de partsgemensamt inhämtat råd och stöd ökat. För Saco-S del svarade 28 procent att de partsgemensamt inhämtat råd och stöd vilket är en ökning med 9 procentenheter jämfört med 2013. Siffran för arbetsgivarvidan var 23 procent vilket är en ökning med 5 procentenheter.

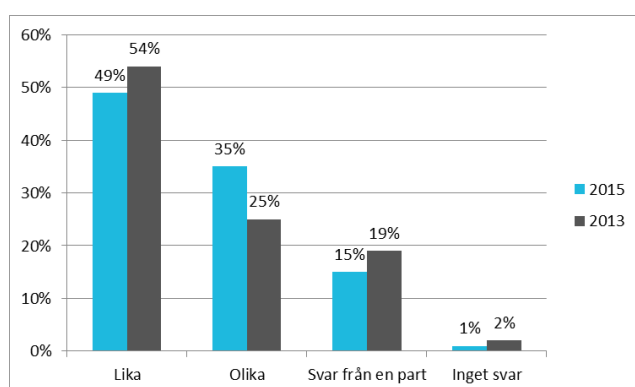
Diagram 3.1

Svarskommentarerna (totalt 37 stycken) beskriver huvudsakligen vilka kontakter med centrala parter som man haft. Vissa av dessa är partsgemensamma, andra inte. En hel del kommenterar även att de partsgemensamt varit på RALS-utvärderingsseminarierna.

Vid ungefär hälften, 49 procent, av verksamheterna har representanterna för arbetsgivarvidan och Saco-S uppgivit lika svar. Detta är en minskning med 5 procentenheter jämfört med den förra undersökningen. Vid 35 procent av myndigheterna är svaren olika, vilket är en ökning med 10 procentenheter.

Diagram 3.2

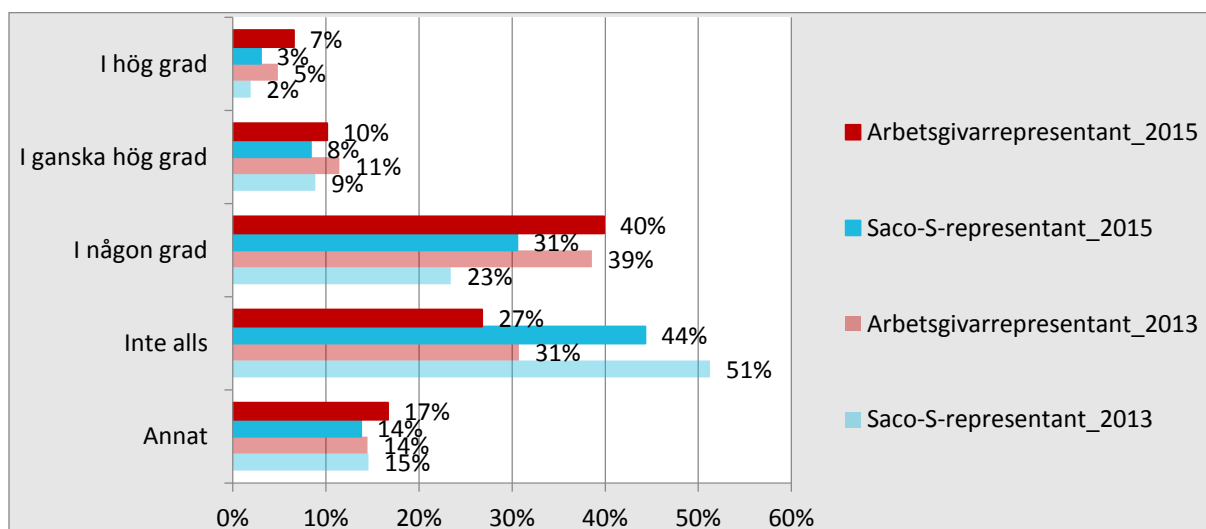

4. Upplever ni som lokala parter att de utökade möjligheterna till enskilda överenskommelser bidrar positivt till verksamhetens kompetensförsörjning?

Andelen som i hög eller ganska hög grad håller med om att de utökade möjligheterna till enskilda överenskommelser bidrar positivt till verksamhetens kompetensförsörjning är låg, både på arbetsgivar sidan och på Saco-S sidan. Bland arbetsgivarrepresentanterna är det 40 procent som anser att de bidrar i någon grad medan det bland representanterna för Saco-S är 31 procent. Jämfört med 2013 är det färre både av arbetsgivare och av Saco-S som anser att de inte bidrar alls.

Det är här många som svarat ”annat”. De förklaringar som lämnats är huvudsakligen av typen ”används inte” eller ”vet inte”.

Diagram 4.1

Kommentarerna (totalt 89 stycken) rör huvudsakligen att ingen eller väldigt få medarbetare har enskilda överenskommelser. Vissa uttrycker att medarbetarna inte är intresserade, vissa att arbetsgivar sidan inte vill.

Vid 50 procent av verksamheterna i undersökningen har representanterna för arbetsgivaren och Saco-S olika uppfattning. Lika uppfattning har man vid 33 procent, vilket är en liten ökning jämfört med 2013. För de verksamheter som svarat båda åren visar diagram 4.3 att 23 procent av representanterna för arbetsgivarna och 19 procent av Saco-S-representanterna har uppgivit ett bättre resultat jämfört med 2013. 17 procent av representanterna för Saco-S och 14 procent av arbetsgivarna har uppgivit en lägre grad i instämmande än vid förra undersökningen.

Diagram 4.2

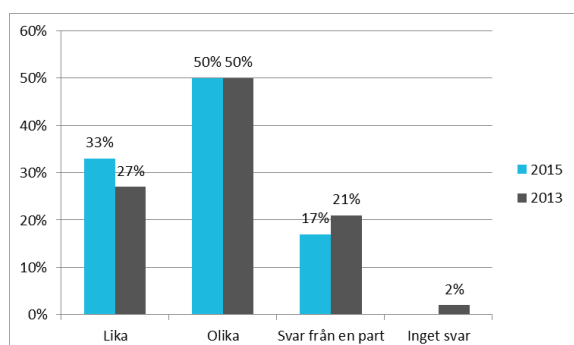
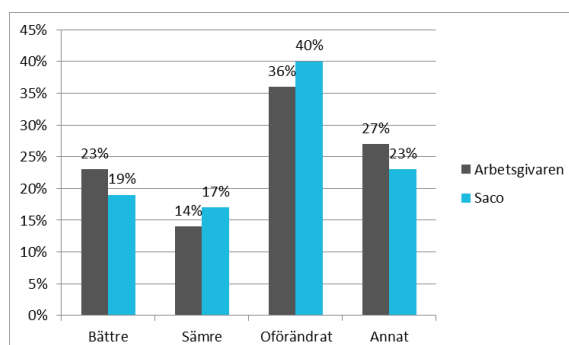

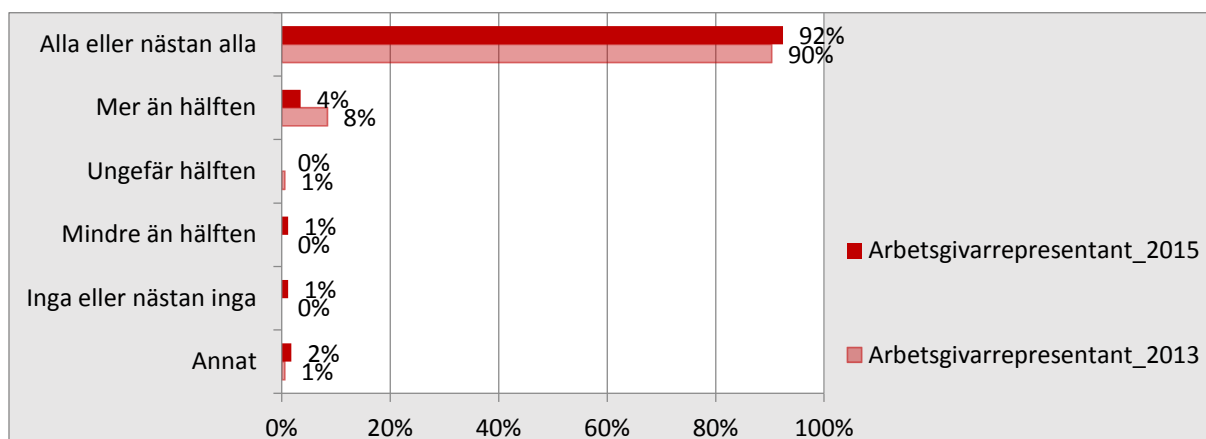
Diagram 4.3

5. Hur stor andel av medarbetarna som är medlemmar inom Saco-S har under det senaste året givits tillfälle till medarbetar-/utvecklingssamtal eller motsvarande?

Frågan ställdes enbart till arbetsgivarrepresentanterna. Som diagrammet nedan visar erbjuder de flesta arbetsgivare medarbetar-/utvecklingssamtal eller liknande till alla eller nästan alla medarbetare. Även de som svarat ”annat” erbjuder samtliga medarbetare.

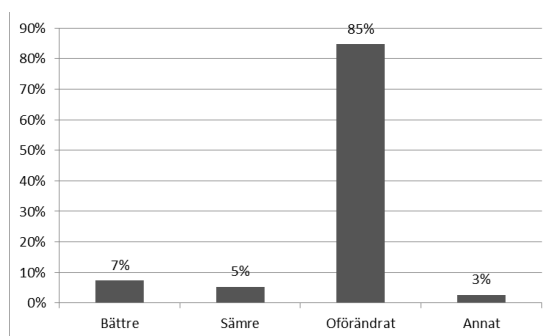
Diagram 5.1

Svarskommentarerna (totalt 12 stycken) handlar om förklaring i de fall inte alla givits tillfälle, såsom ny verksamhet, medarbetare slutat och så vidare. Några nämner också att de jobbar vidare med att öka kvaliteten i samtalen.

Hela 85 procent av arbetsgivarrepresentanterna har lämnat samma svar som vid undersökningen 2013.

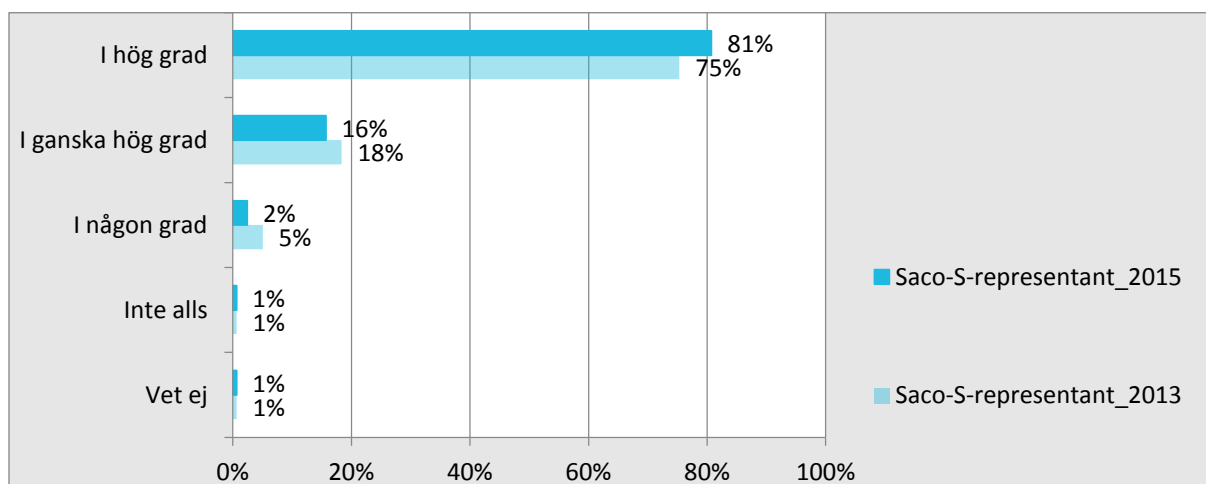
Diagram 5.3

6. Har arbetsgivaren under det senaste året erbjudit medarbetarna som är medlemmar inom Saco-S tillfälle till medarbetar-/utvecklingssamtal eller motsvarande?

Frågan ställdes enbart till Saco-S-representanterna. Som diagrammet nedan visar erbjuder de flesta arbetsgivare medarbetar-/utvecklingssamtal eller liknande. Jämfört med förra undersökningen har det skett en liten ökning.

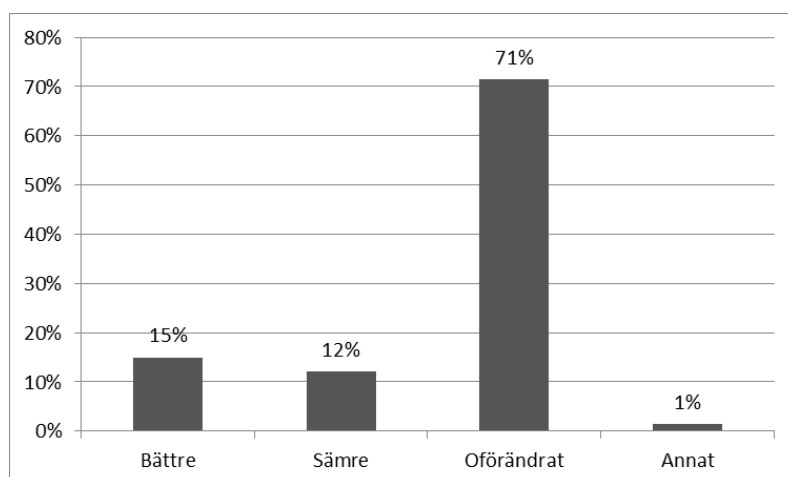
Diagram 6.1

Svarskommentarerna (totalt 14 stycken) handlar dels om att samtliga medlemmar erbjuds samtal. Vissa kommenterar också att kvaliteten i samtalen skulle kunna förbättras.

71 procent av Saco-S-representanterna har lämnat samma svar som vid undersökningen 2013. 15 procent har angivit en förbättring.

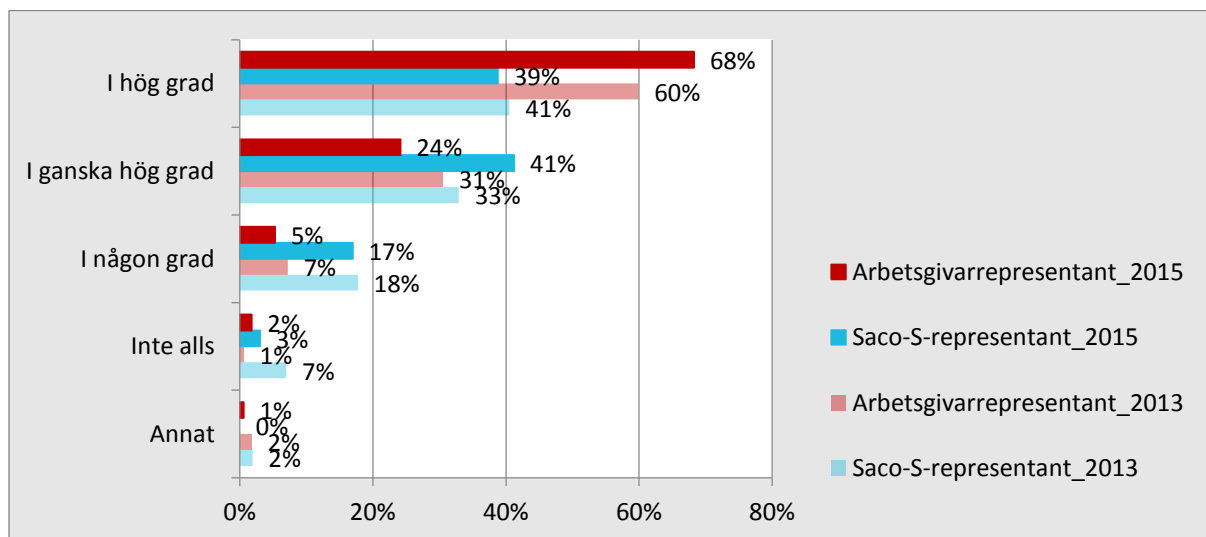
Diagram 6.3

7. Har ni som lokala parter gemensamt planerat genomförandet av den senaste lönerevisionen?

Av arbetsgivarrepresentanterna är det 92 procent som anser att lokala parter i hög eller ganska hög grad planerat tillsammans. Denna uppfattning delas av 80 procent av Saco-S-representanterna. 3 procent av Saco-S och 2 procent av arbetsgivarna har svarat inte alls. Jämfört med förra undersökningen innebär detta en viss förbättring.

Diagram 7.1

De kommentarer som getts (totalt 26 stycken) handlar dels om hur man faktiskt jobbar, och dels om vad man skulle vilja förbättra med avseende på framförhållning och vilka frågor som går att påverka.

Vid 36 procent av verksamheterna har parterna lämnat lika svar, det är en marginell ökning jämfört med 2013. Olika uppfattning har man vid 46 procent av verksamheterna, vilket är en liten ökning jämfört med den tidigare undersökningen. 32 procent av Saco-S-representanterna har lämnat ett mer positivt svar jämfört med 2013, motsvarande siffra för arbetsgivaren är 26 procent. Av arbetsgivarrepresentanterna har 56 procent lämnat lika svar som förra gången.

Diagram 7.2

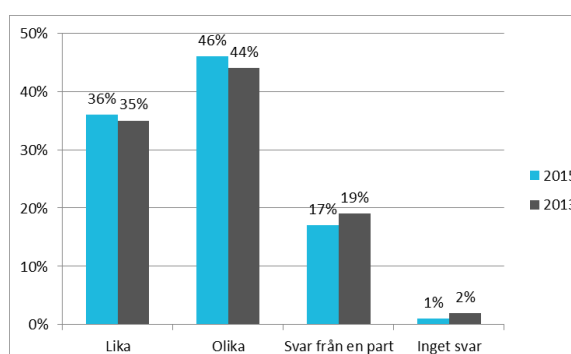
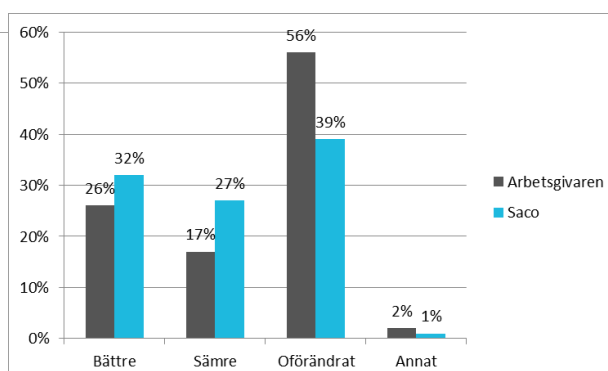

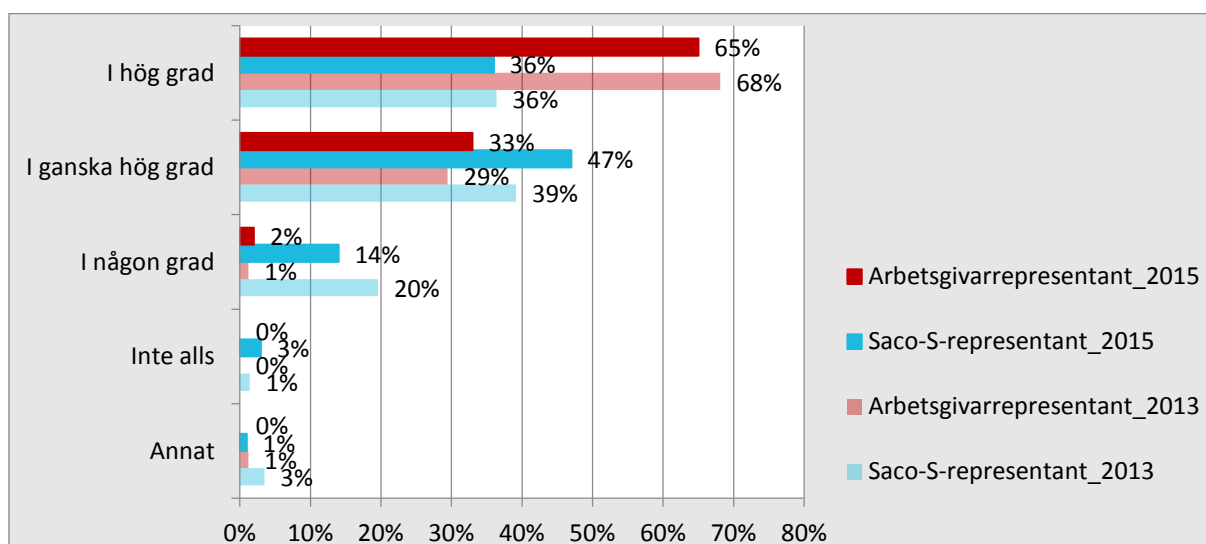
Diagram 7.3

8. Uppnådde ni samsyn om formerna för genomförandet av den senaste lönerrevisionen?

Denna fråga ställdes bara till de som på frågan om man som lokala parter planerat genomförandet av den senaste lönerrevisionen svarat i hög grad, i ganska hög grad eller i någon grad. Hela 98 procent av arbetsgivarna anser att de i hög eller ganska hög grad uppnått samsyn med lokala Saco-S om genomförandet av den senaste revisionen. Bland Saco-S svarar sammantaget 83 procent att samsyn nåtts i hög eller ganska hög grad. För Saco-S del kan man se en viss förbättring jämfört med förra gången.

Diagram 8.1

Svarskommentarerna (totalt 19 stycken) fokuserar på områden där man inte är överens (t.ex. nivå och avtalsperioden längd), samt på problem med att det man kommit överens om inte genomförts på det sätt man avsett uti verksamheterna.

Vid 49 procent av verksamheterna har parterna lämnat lika svar. Det är en liten ökning med 4 procentenheter jämfört med 2013. Diagram 8.2 bygger på svar från de 144 verksamheter där båda parter fått frågan. 28 procent av Saco-S-representanterna har svarat mer positivt i 2015 års undersökning. Motsvarande siffra för arbetsgivarrepresentanterna är 17 procent. För arbetsgivarrepresentanterna har man vid 59 procent av verksamheterna lämnat lika svar som 2013.

Diagram 8.2

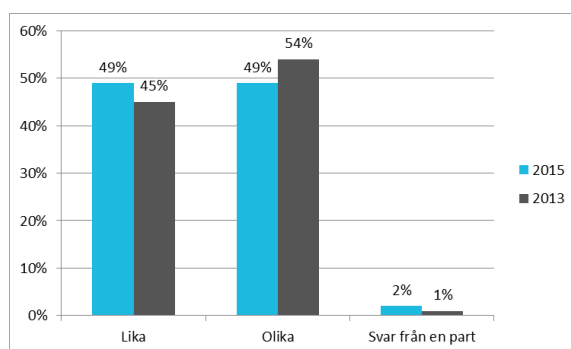
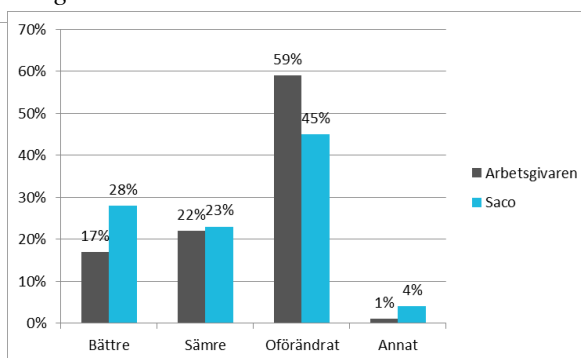

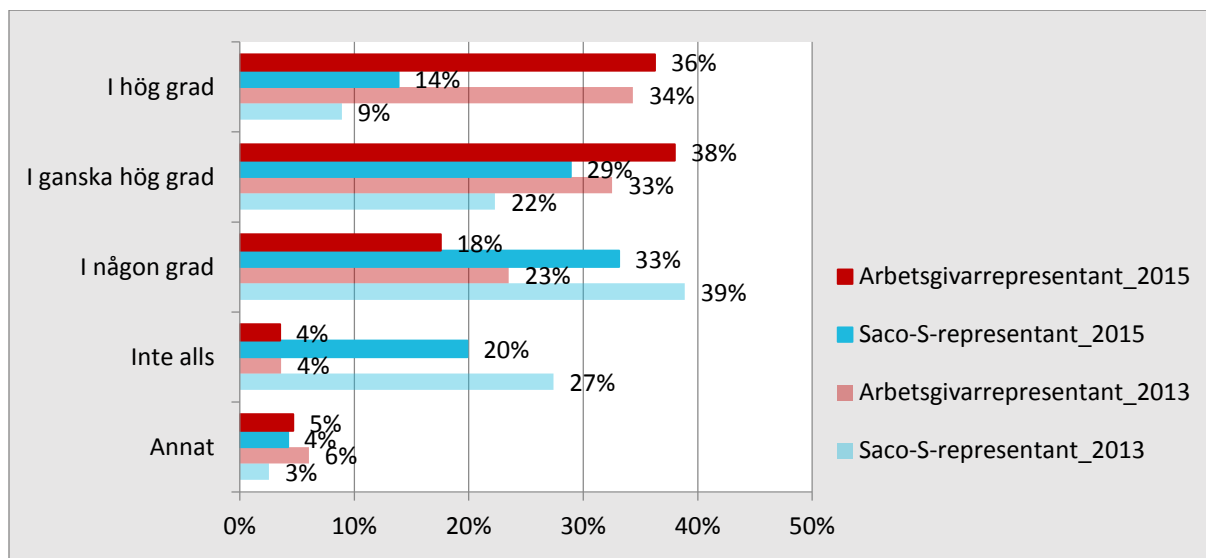
Diagram 8.3

9. Har arbetsgivaren inför den senaste lönerrevisionen presenterat verksamhetens mål och resultat för lokala Saco-S?

Av arbetsgivarna anser 74 procent att de i hög eller ganska hög grad presenterat verksamhetens mål och resultat för lokala Saco-S. 4 procent av arbetsgivarna har svarat inte alls. Liksom på många andra frågor har Saco-S-representanterna en annan bild. 43 procent håller i hög eller ganska hög grad med om att de fått en sådan presentation. 20 procent har svarat inte alls. Detta innebär en minskning från 2013, och särskilt från 2011 då ca 55 procent av alla Saco-S-representanter svarade nej på att en sådan presentation gjorts.

Diagram 9.1

Svarskommentarerna (totalt 46 stycken), fokuserar från arbetsgivarsidan huvudsakligen på hur detta sker. Många representanter för Saco-S efterlyser mer tydlighet bl.a. kring kopplingen till lönerrevisionen, samt att de anser att de inte har tillräckliga möjligheter att påverka.

Vid 28 procent av verksamheterna har parterna lämnat lika svar. Det är en ökning med 10 procentenheter jämfört med den förra undersökningen. Vid 55 procent av verksamheterna har man svarat olika på frågan. 30 procent av Saco-S-representanterna har svarat mer positivt vid denna undersökning än vid den förra. Motsvarande siffra för arbetsgivarna är 27 procent. 38 procent av arbetsgivarrepresentanterna har svarat lika som de gjorde 2013, motsvarande siffra för Saco-S-representanterna är 41 procent.

Diagram 9.2

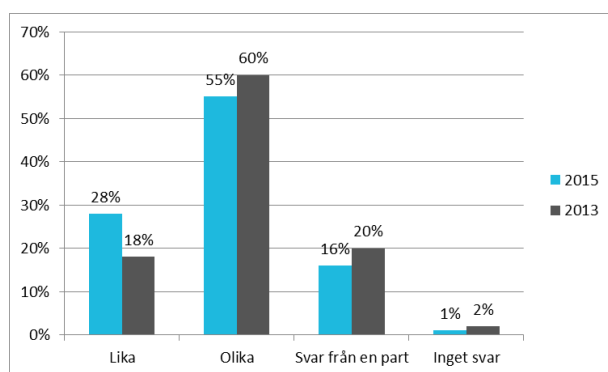
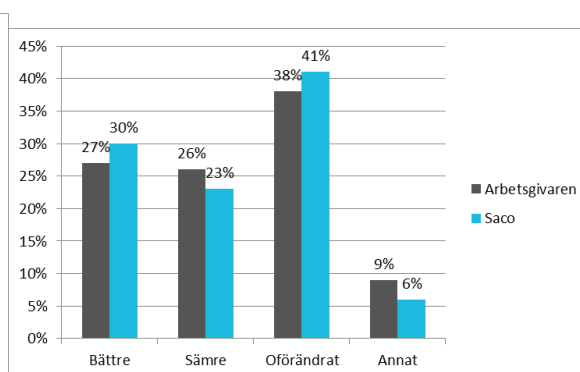

Diagram 9.3

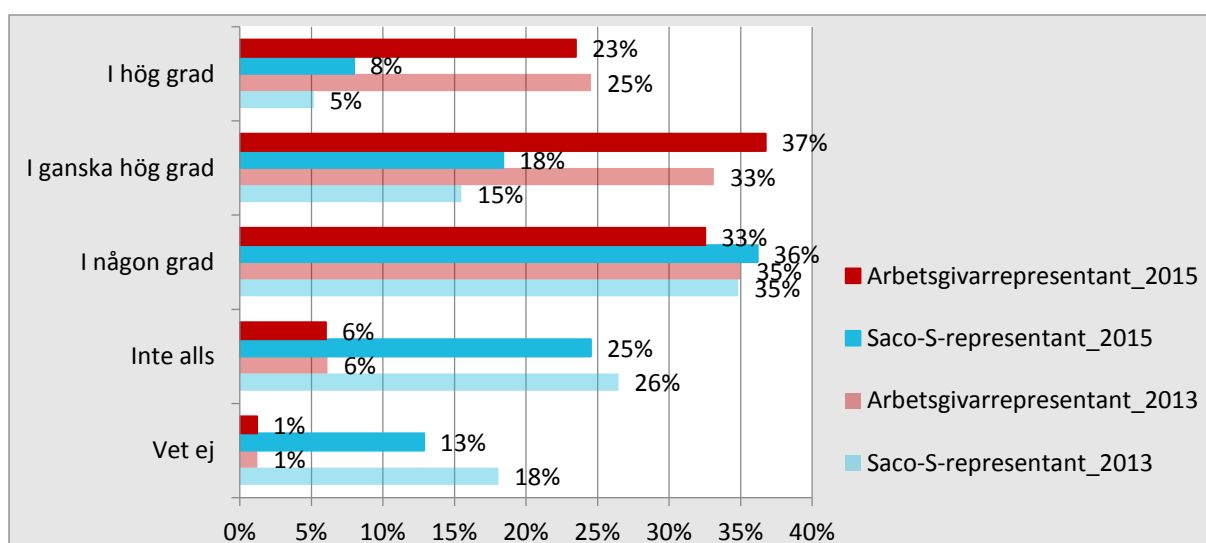
10. Har arbetsgivaren kopplat den lokala lönebildningen till sin planering och uppföljning av a) verksamhetsmål och resultat samt b) ekonomi?

Frågan har en matrisform för mål/resultat och ekonomi. Svarskommentarerna avser både mål/resultat och ekonomi.

10.a Verksamhetsmål/resultat

Precis som på de flesta andra frågor är arbetsgivarna mer positiva. 60 procent av dessa anser att de i hög eller ganska hög grad kopplat den lokala lönebildningen till planeringen och uppföljningen av verksamhetsmål och resultat. Samma uppfattning har bara 26 procent av Saco-S-representanterna. Av dessa är det istället 25 procent som anser att ingen sådan koppling görs av arbetsgivaren. 13 procent svarar ”vet ej” vilket tyder på att kommunikationen kring detta sannolikt kan förbättras. Jämfört med 2013 visar Saco-S-representanterna en något mer positiv bild.

Diagram 10.a.1

Vid 23 procent av verksamheterna har parterna lämnat lika svar. Det är en ökning med 5 procentenheter jämfört med 2013. Vid 56 procent av verksamheterna har man olika uppfattning i frågan. 28 procent av arbetsgivarrepresentanterna och 25 procent av Saco-S-representanterna har svarat mer positivt 2015 än 2013. 27 procent av arbetsgivarrepresentanterna har dock lämnat ett mindre positivt svar denna gång, motsvarande siffra för Saco-S-representanterna är 16 procent. Vad gäller arbetsgivarrepresentanterna är det en stor andel, 43 procent som lämnat lika svar som föregående år.

Diagram 10.a.2

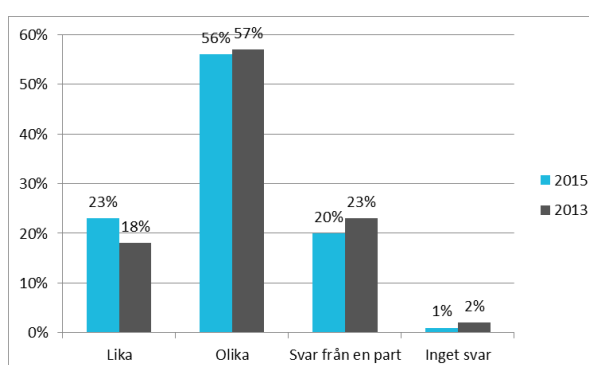
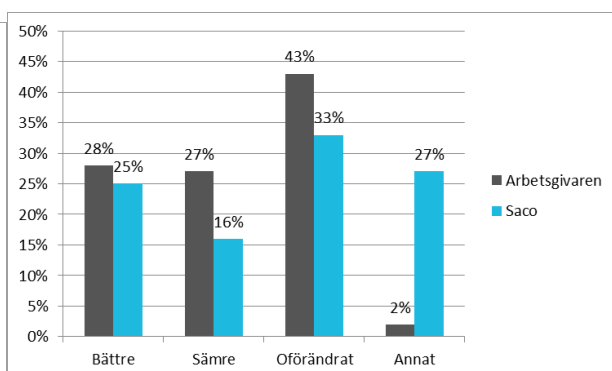

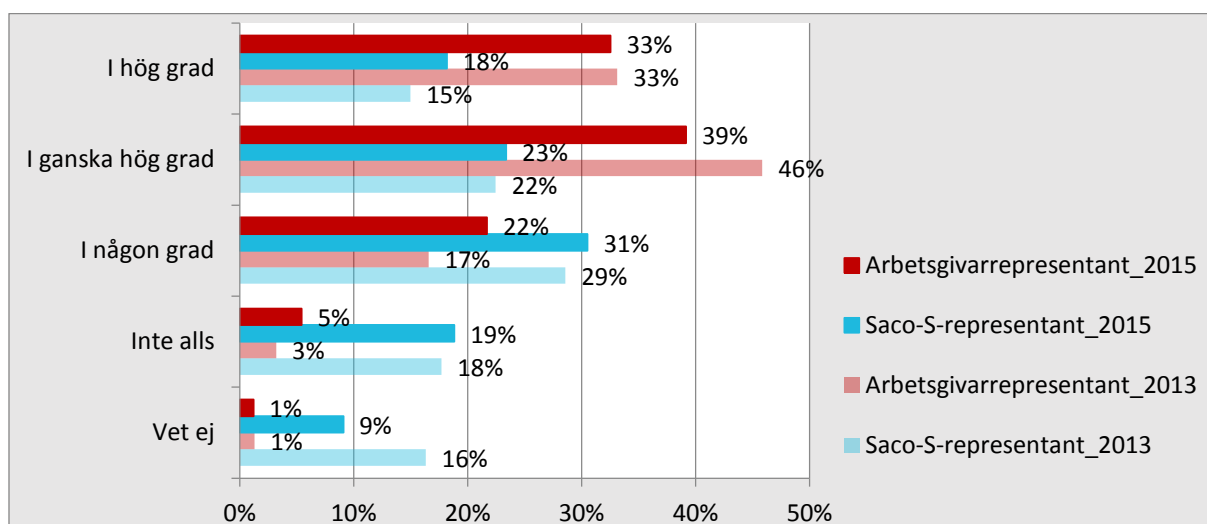
Diagram 10.a.3

10.b Ekonomi

Arbetsgivarna verkar tydligare koppla lönebildningen till verksamhetens ekonomi än till dess mål och resultat, även om kopplingen inte är lika stark som 2013. Av arbetsgivarna är det 72 procent som anser att lönebildningen i hög eller ganska hög grad kopplats till verksamhetens ekonomi. 41 procent av Saco-S-representanterna håller med, en ökning jämfört med 2013. Andelen av lokala Saco-S som uppger att de inte vet har minskat, vilket kan tolkas som att kommunikationen förbättrats lokalt sedan 2013.

Diagram 10.b.1

Svarskommentarerna (totalt 58 stycken) från arbetsgivarsidan spänner från ”vi måste bli bättre på detta” till att det är en integrerad del av processen. Även bland Saco-S-representanterna finns de som beskriver att processen fungerar bra. Många anmärker dock på att ekonomin får för stor roll och mål/resultat för liten, samt att deras insyn och påverkan inte är tillräcklig. Sammantaget verkar relationen till mål och resultat vara mer komplicerad att åstadkomma än kopplingen till ekonomi. Detta kan hänga samman med att många lägger in en aspekt av individuell och organisatorisk differentiering kring mål och resultat, vilket man inte gör kring ekonomi.

Vid 52 procent av verksamheterna har parterna lämnat olika svar, 24 procent har lika uppfattning i frågan. Det är en liten förbättring jämfört med 2013. 24 procent av arbetsgivarrepresentanterna har lämnat ett mer positivt svar denna gång, närmare hälften, 47 procent, har lämnat lika svar som förra gången. För Saco-S har 27 procent av verksamheterna ett mer positivt svar än 2013.

Diagram 10b.2

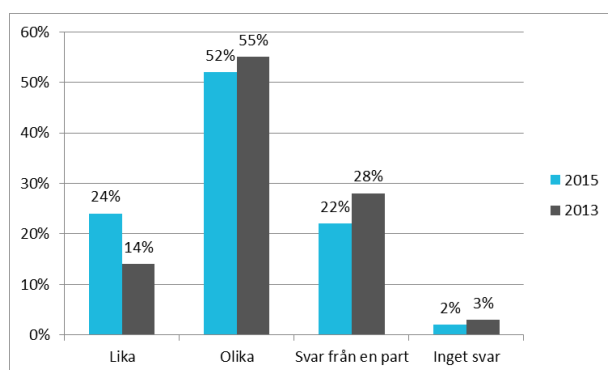
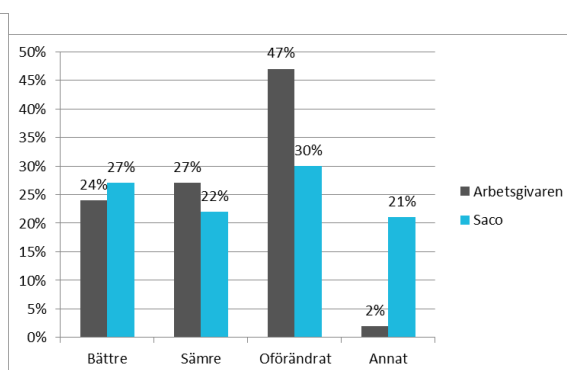

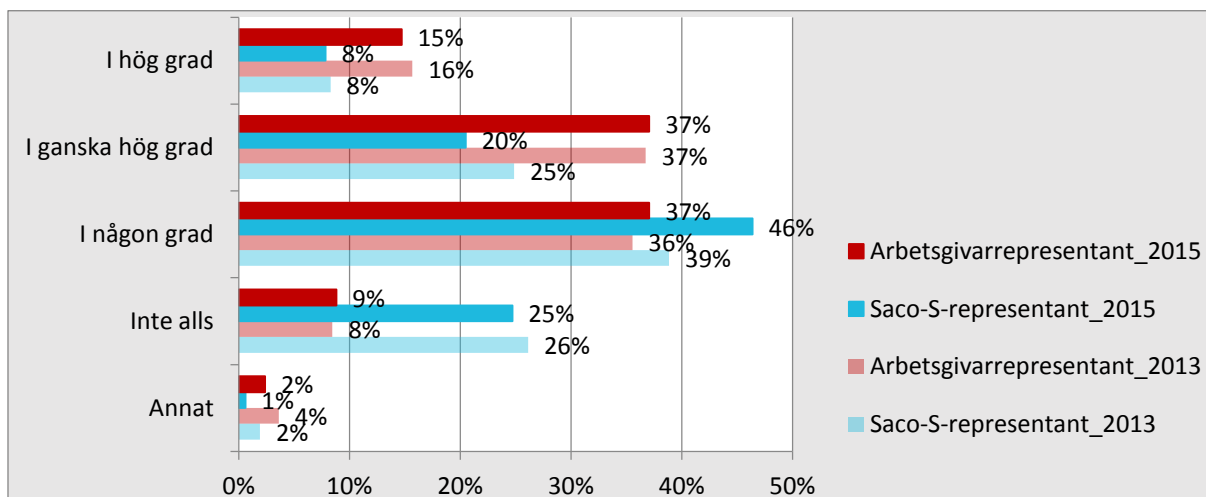
Diagram 10b.3

11. Har lokala parter gemensamt planerat hur det långsiktiga arbetet med den lokala lönebildningsprocessen ska bedrivas?

På denna fråga är resultatet i stort sett oförändrat på arbetsgivar sidan jämfört med 2013. För Saco-S har det främst skett en förflyttning från ”ganska hög” till ”någon” grad. Som vanligt har arbetsgivarna en mer positiv bild.

Diagram 11.1

Totalt gavs 56 svarscommentarer på denna fråga. På båda sidor är det flera som tar upp att organisationsförändringar och personalbyten påverkar möjligheterna till långsiktig planering. Båda sidor nämner också att arbete mot en mer långsiktig planering påbörjats. Bland Saco-S-representanterna är det flera som anser att det finns utrymme för vidareutveckling.

Vid 29 procent av verksamheterna har parterna lika uppfattning. Det är en marginell ökning jämfört med 2013. Strax över hälften av verksamheterna har lämnat olika svar. Vid de verksamheter där svar lämnats både 2015 och 2013 har 26 procent från båda lämnat mer positiva svar i årets undersökning. 36 procent av Saco-S-representanterna har lämnat ett sämre svar denna gång.

Diagram 11.2

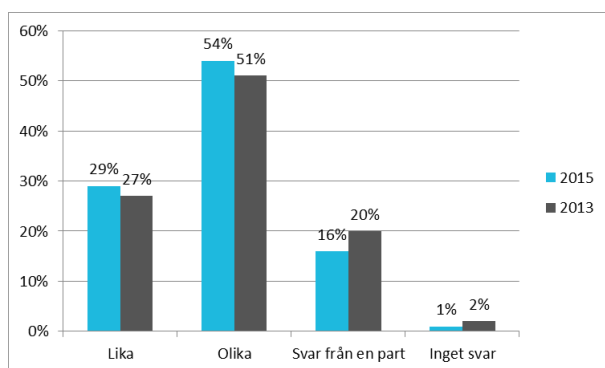
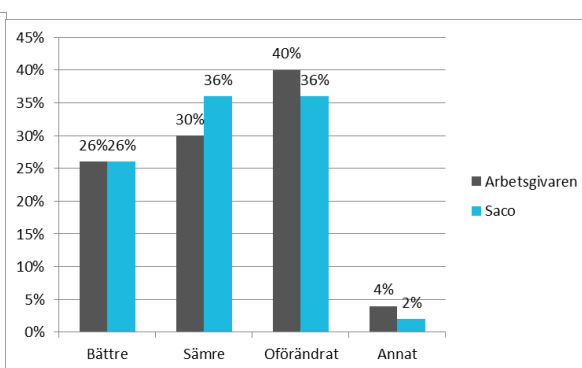

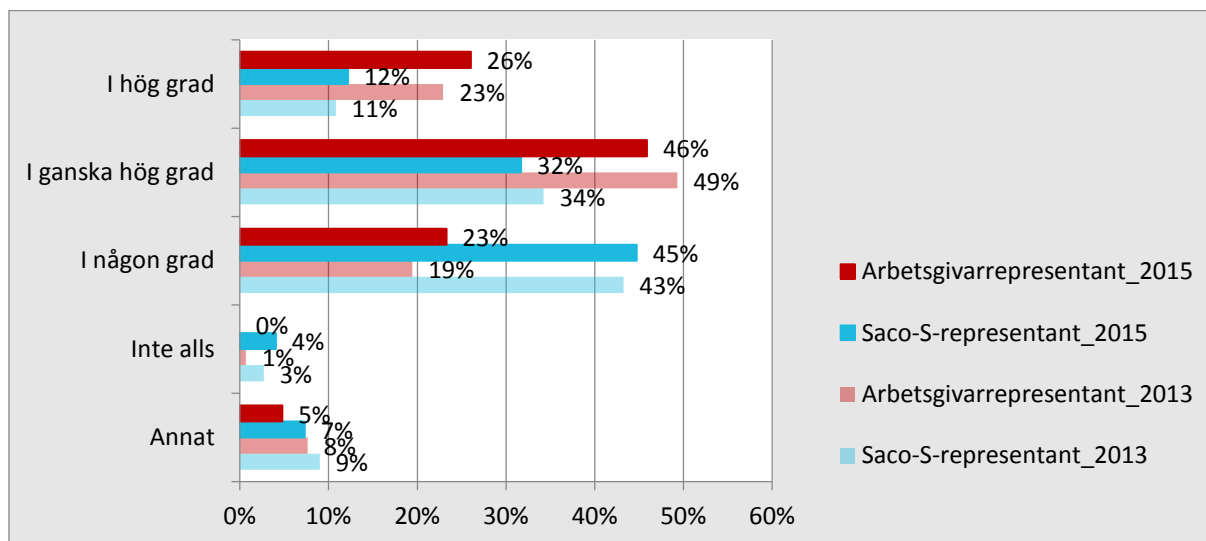
Diagram 11.3

12. Uppnådde ni samsyn om hur det långsiktiga arbetet med den lokala lönebildningen ska bedrivas?

Denna fråga ställdes bara till de som på frågan om lokala parter gemensamt planerat hur det långsiktiga arbetet med den lokala lönebildningsprocessen skall bedrivas svarat i hög grad, i ganska hög grad eller i någon grad. Inga större förändringar har skett sedan 2013. Som vanligt är arbetsgivarna mer positiva. På båda sidor är det dock bara ett fåtal som svarat ”inte alls”.

Diagram 12.1

Svarskommentarerna (totalt 25 stycken) beskriver del till stor del att processen fortfarande pågår eller att man är överens om att man måste jobba vidare. Saco-S-representanter anger också att för mycket fokus hamnar på de årliga revisionerna och att det är svårt att genomdriva det man kommit överens om.

Det är endast vid 29 procent av verksamheterna där parterna har lika uppfattning. Det är en minskning med 5 procentenheter jämfört med 2013. Vid två tredjedelar av verksamheterna har parterna olika uppfattning. Diagram 12.2 bygger på svar från de 109 verksamheter där båda parter fått frågan. Vid 25 procent av verksamheterna har arbetsgivarrepresentanterna svarat mer positivt än 2013, motsvarande siffra för Saco-S-representanterna är 23 procent. 29 procent av Saco-S svarade mer negativt än 2013. 41 procent av arbetsgivarrepresentanterna och 35 procent av Saco-S-representanterna svarade lika som 2013.

Diagram 12.2

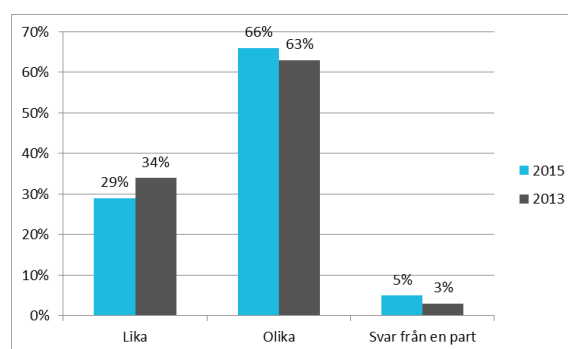
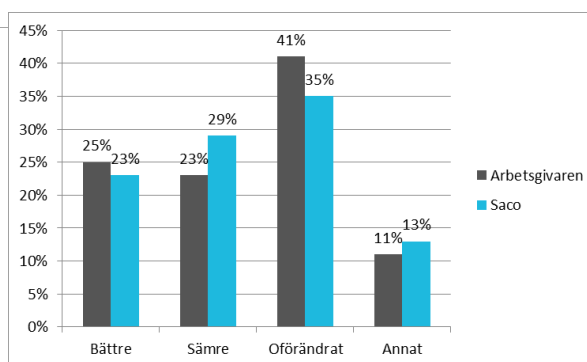

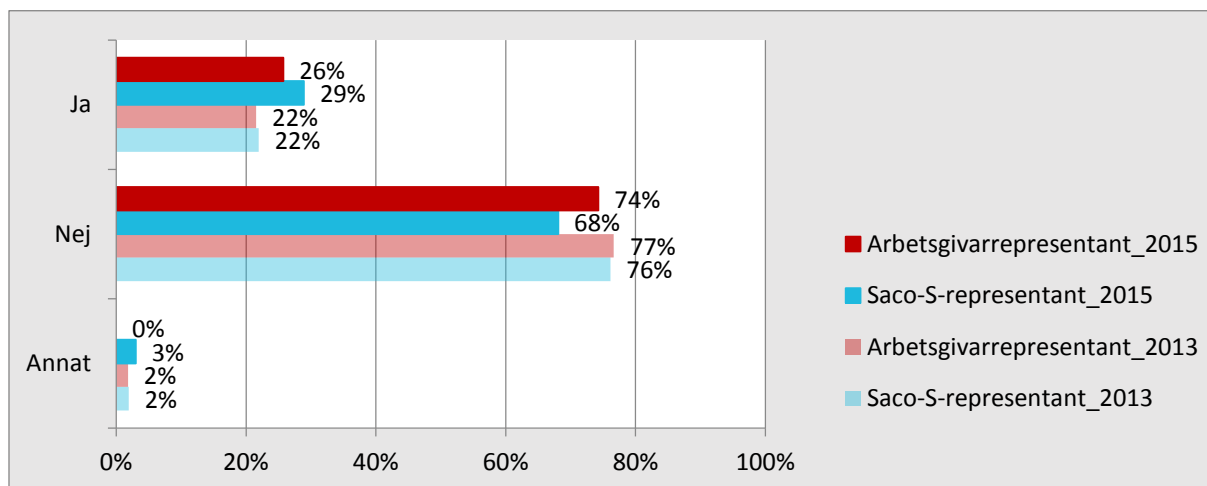
Diagram 12.3

13. Har ni som lokala parter inför den senaste lönerevisionen enats om annan revisionstidpunkt än den 1 oktober?

På denna fråga är representanterna för arbetsgivare och Saco-S mindre eniga än förra gången. Oenigheten hänger samman med att det är olika verksamheter som representeras i de båda grupperna. Jämfört med 2013 har en viss ökning skett av överenskommelser om andra datum.

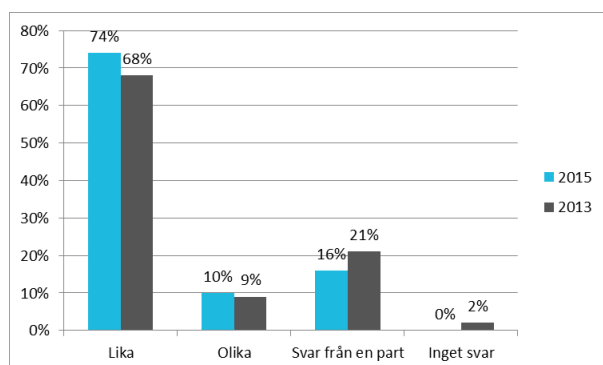
Diagram 13.1

Svarskommentarerna (totalt 57 stycken) fokuserar till stor del på vilka andra datum som valts eller på att diskussion pågår. Några, både arbetsgivare och Saco-S-representanter anser att motparten inte vill eller velat.

Vid 74 procent av verksamheterna har parterna lika uppfattning. Det är en ökning med 6 procentenheter jämfört med 2013.

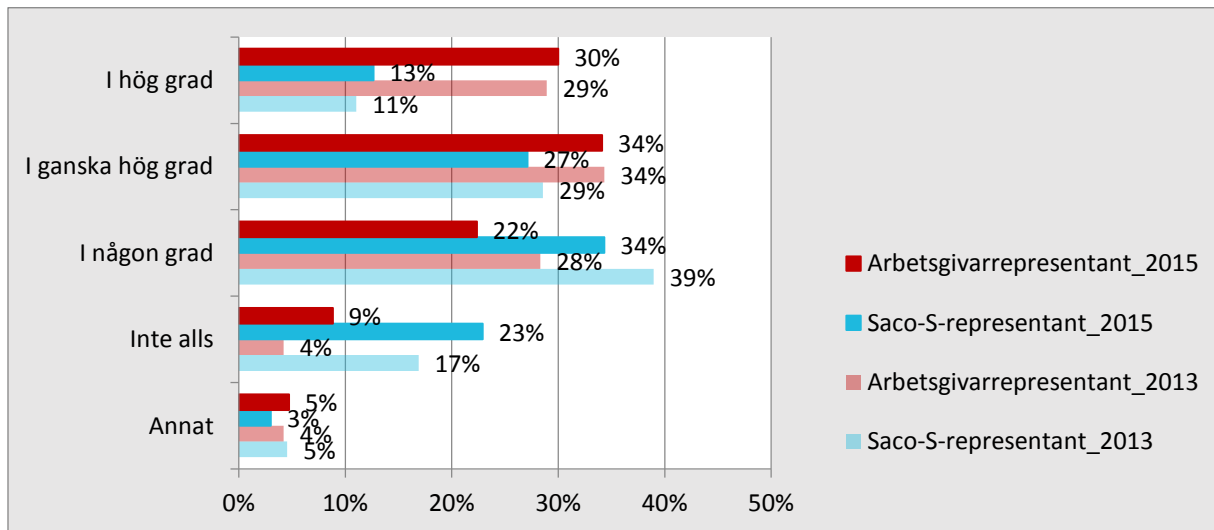
Diagram 13.2

14. Har ni som lokala parter genomfört ett gemensamt arbete om hur de partsgemensamma löneprinciperna i RALS-T 5\$ ska tillämpas hos er?

Jämfört med 2013 har förflyttningen här varit att både arbetsgivare och Saco-S-representanter rört sig från ”i någon grad” till ”inte alls”. Det är mer än dubbelt så många arbetsgivare som Saco-S som anger ”i hög grad” och mer än dubbelt så många Saco-S som arbetsgivare som anger ”inte alls”.

Diagram 14.1

I svarskommentarerna (totalt 40 stycken) hänvisar flera arbetsgivare till att detta gjorts tidigare. Många uppger också att diskussioner pågår. Bland Saco-S-representanterna anger flera att arbete med att utveckla lönekriterierna pågår. Vissa uppger att det fungerar ganska bra i dagsläget, medan andra anser att tillämpningen behöver förbättras.

Vid 23 procent av verksamheterna har parterna lika uppfattning. Det är samma siffra som 2013. Vid 60 procent av verksamheterna har parterna svarat olika. 27 procent av arbetsgivarrepresentanterna och 28 procent av Saco-S-representanterna har svarat mer positivt på frågan 2015 än 2013. Sämre svar har lämnats vid 22 procent av arbetsgivarrepresentanternas verksamheter, motsvarande siffra för Saco-S är 23 procent.

Diagram 14.2

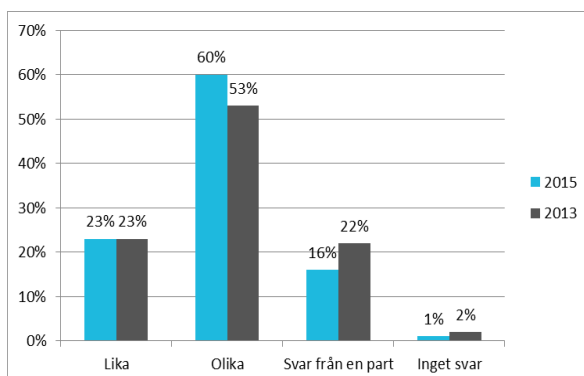
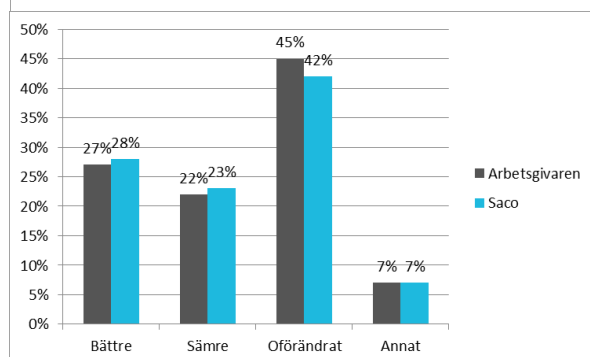

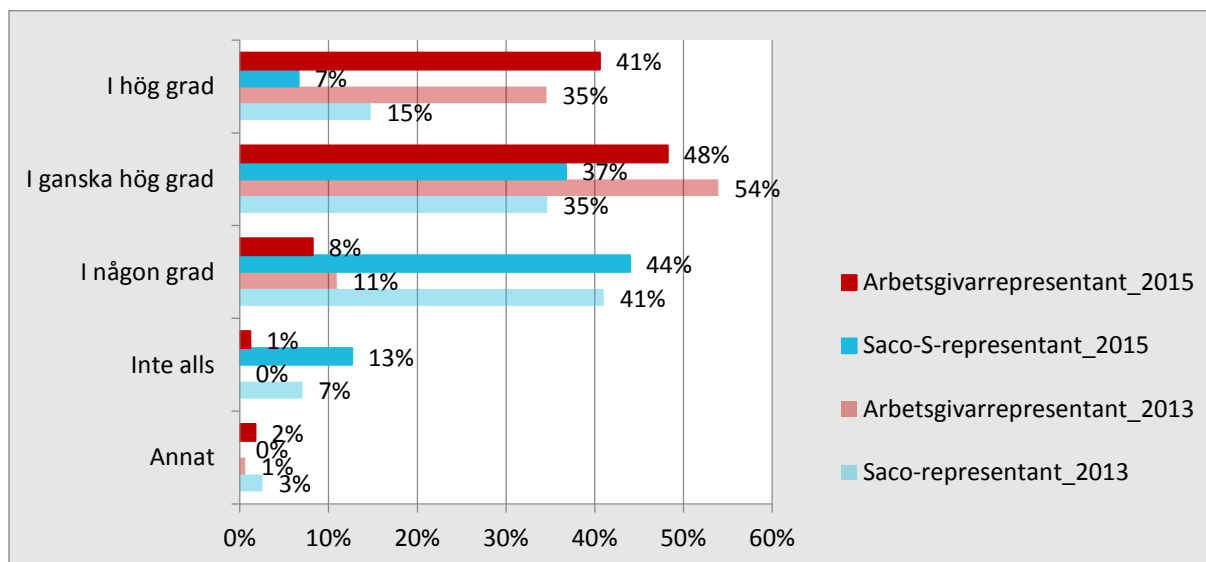
Diagram 14.3

15. Har ni som lokala parter ett arbetssätt som säkerställer att det inte uppstår osaklighet i lönesättningen?

Cirka 90 procent av arbetsgivarna anser att de lokala parterna i hög eller ganska hög grad har ett arbetssätt som säkerställer att det inte uppstår osaklighet i lönesättningen, vilket kan jämföras med 44 procent av Saco-S-representanterna. Jämfört med 2013 är Saco-S-representanterna mer negativa 2015.

Diagram 15.1

Svarskommentarerna (totalt 57 stycken) hänvisar för arbetsgivarnas del till lönekartläggningar, att arbete pågår och att det finns en process för detta. Saco-S-representanter nämner lönekartläggningar, men tar också upp att det är svårt att vara helt säker och att man försöker så gott det går. Vissa är också kritiska till arbetsgivarens agerande.

Vid 60 procent av verksamheterna har parterna olika uppfattning i frågan. Det är en ökning med 7 procentenheter jämfört med 2013. Lika uppfattning har parterna vid 23 procent av verksamheterna. För de verksamheter där jämförelse kan göras mellan 2013 och 2015 har 27 procent av arbetsgivarrepresentanterna och 22 procent av Saco-S-representanterna lämnat ett mer positivt svar i årets undersökning. 33 procent av Saco-S har dock avgivit ett sämre svar.

Diagram 15.2

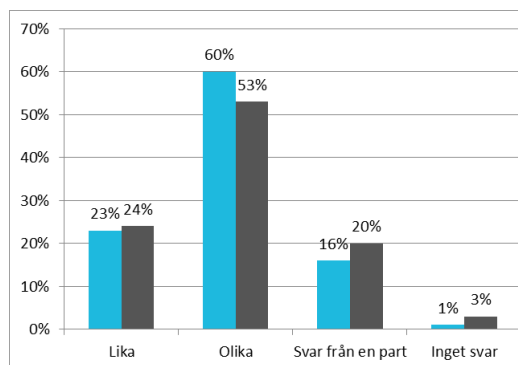
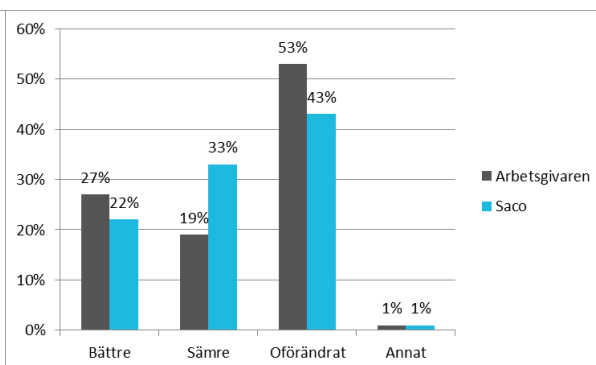

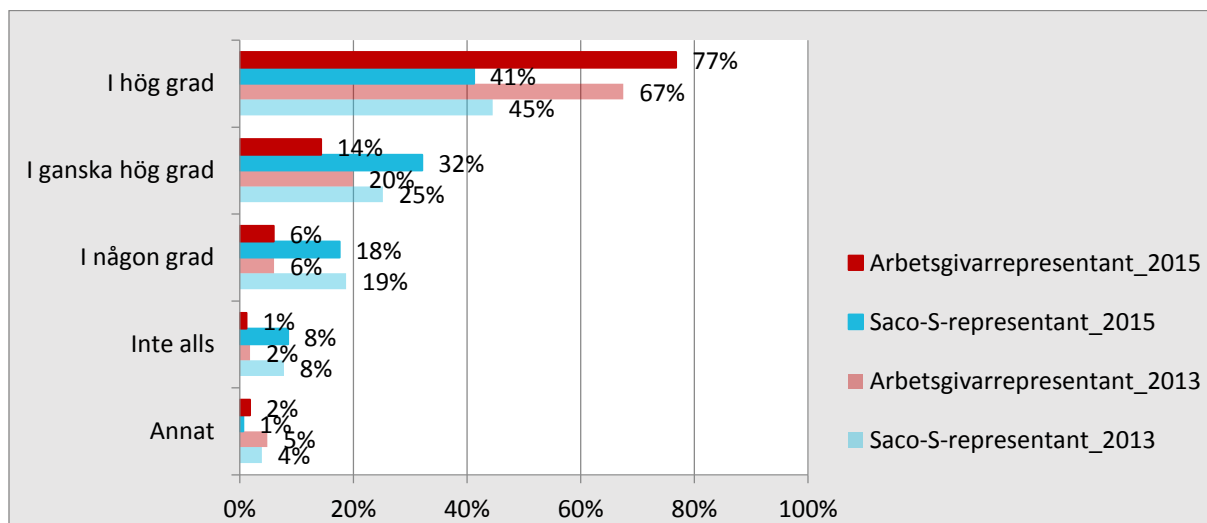
Diagram 15.3

16. Har arbetsgivaren inför den senaste lönerevisionen presenterat löneläget och lönespridningen (lönebild) för lokala Saco-S?

Av arbetsgivarna anser 91 procent att de i hög eller ganska hög grad presenterat en lönebild för lokala Saco-S. Denna uppfattning delas av 73 procent av Saco-S-representanterna. 8 procent av lokala Saco-S har svarat inte alls jämfört med 1 procent av arbetsgivarna. Bilden har inte förändrats i någon större utsträckning jämfört med 2013.

Diagram 16.1

Svarskommentarerna (totalt 37 stycken) hänvisar främst till löneanalysprogrammet och olika analyser av det partsgemensamma BESTA-systemet som arbetsgivaren presenterat. Flera Saco-S-representanter uppger att de själva presenterar annan statistik och analyser. På båda sidorna uppger man att man huvudsakligen tittar på lönenivåer, men att man försöker utveckla analysen av lönespridningen lokalt.

Vid 47 procent av verksamheterna har parterna olika uppfattning i frågan. Det är en ökning med 8 procentenheter jämfört med 2013. Lika svar har parterna vid 35 procent av verksamheterna. 16 procent av arbetsgivarrepresentanterna och 26 procent av Saco-S-representanterna har avgivit ett mer positivt svar vid årets undersökning. 65 procent av arbetsgivarna har lämnat lika svar som förra gången, motsvarande siffra för Saco-S är 41 procent.

Diagram 16.2

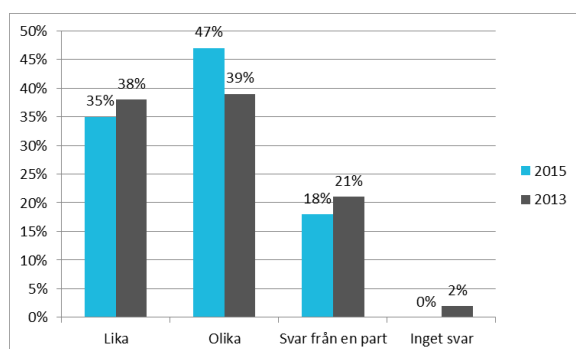
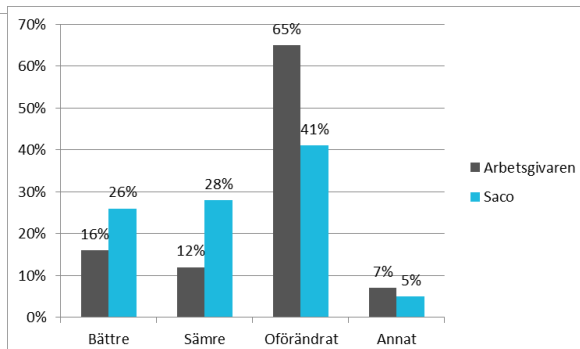

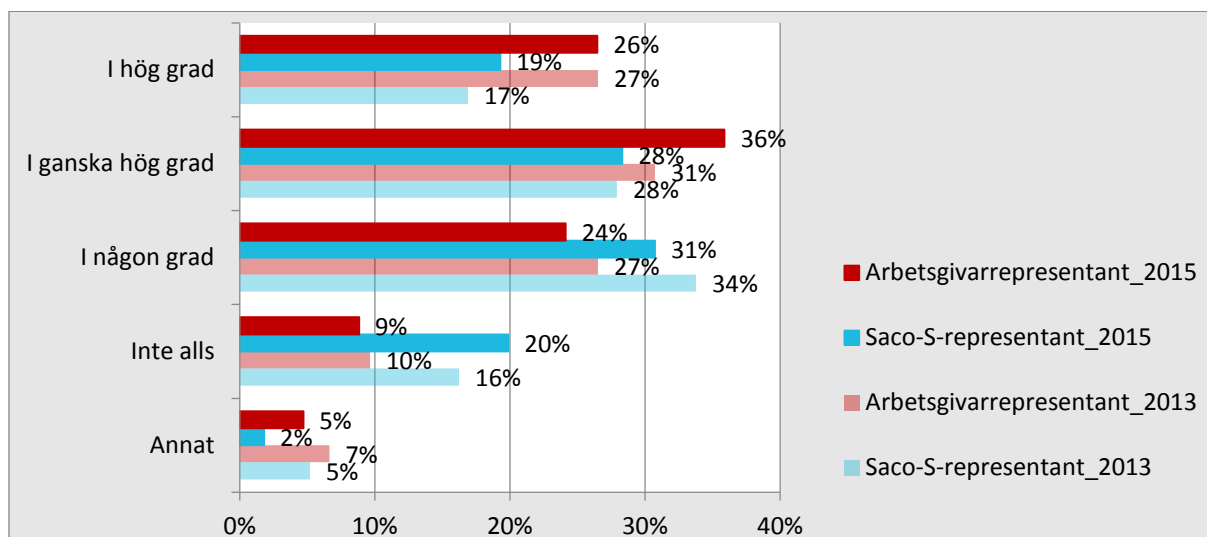
Diagram 16.3

17. Har ni som lokala parter diskuterat behovet av förändringar i lönestrukturen inför kommande lönerevision?

Bland arbetsgivarna anser 62 procent att de lokala parterna diskuterat behovet av förändringar i lönestrukturen inför kommande lönerevision. Denna åsikt delas av 47 procent av Saco-S-representanterna. 20 procent av de lokala Saco-S och 9 procent av arbetsgivarna svarar inte alls. Förändringen jämfört med 2013 innebär en viss förflyttning av arbetsgivarna från ”i någon grad” till ”i ganska hög grad”.

Diagram 17.1

Svarskommentarerna (totalt 50 stycken) visar på en bredd. Vissa uppger att detta är något man alltid diskuterar inför en revision. Vissa säger att man skulle vilja öka lönespridningen, men att det är svårt.

Vid 60 procent av verksamheterna har parterna olika uppfattning i frågan. Det är en ökning med 10 procentenheter jämfört med 2013. Lika uppfattning har parterna endast vid 23 procent av verksamheterna. 29 procent av Saco-S-representanterna har lämnat ett mer positivt svar vid denna undersökning. Motsvarande siffra för arbetsgivarrepresentanterna är 27 procent.

Diagram 17.2

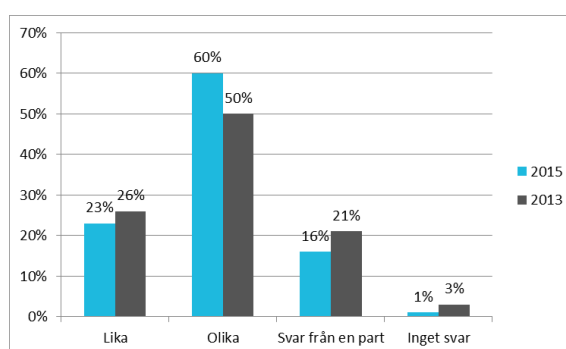
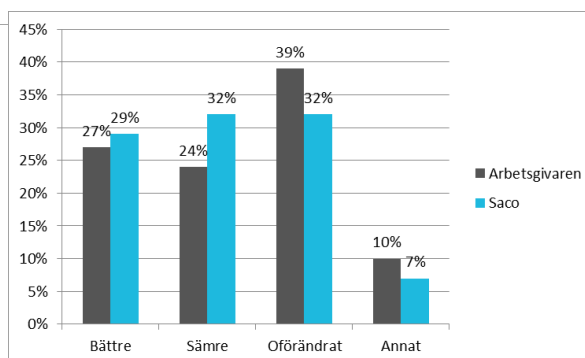

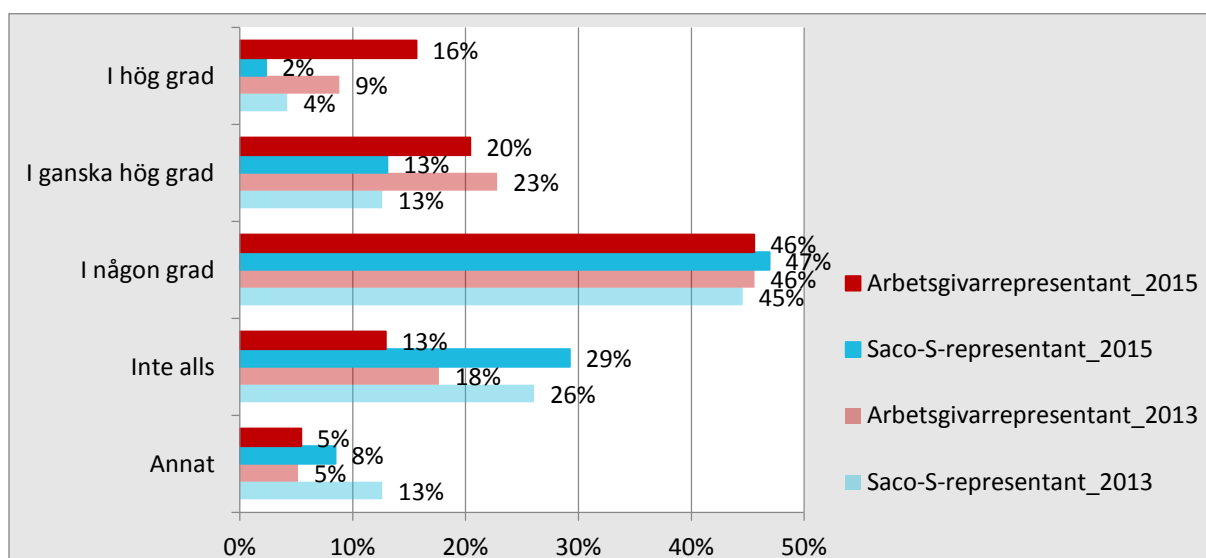
Diagram 17.3

18. Har resultatet av diskussionen om behovet att förändra lönestrukturen påverkat inriktningen av lönerevisionen?

Denna fråga ställdes bara till de som på frågan om man som lokala parter diskuterat behovet av förändringar i lönestrukturen inför kommande lönerevision svarat i hög grad, i ganska hög grad eller i någon grad. Påverkan på lönerevisionens inriktning av diskussionen om behovet av att förändra lönestrukturen har varit begränsad. 36 procent av arbetsgivarna och 15 procent av Saco-S-representanterna uppger att inriktningen av lönerevisionen påverkats i hög eller ganska hög grad. Nästan hälften av båda grupperna har valt svarsalternativet i någon grad, medan 29 procent av Saco-S-representanterna och 13 procent av arbetsgivarna valt inte alls. Jämfört med 2013 är skillnaderna små. Arbetsgivarna verkar något mer positiva och Saco-S något mer negativa 2015.

Diagram 18.1

Svarskommentarerna (totalt 28 stycken) visar att det finns olika uppfattningar om vad som avses med en förändrad lönestruktur. Vissa tar upp att man försöker minska löneskillnader mellan olika grupper, medan andra uppger att man önskar en större lönespridning.

Vid 39 procent av verksamheterna har parterna lika uppfattning i frågan. Det är en förbättring med 6 procentenheter jämfört med 2013. Diagram 18.2 bygger på svar från de 107 verksamheter där båda parter fått frågan. 28 procent av arbetsgivarrepresentanterna och 17 procent av Saco-S-representanterna har lämnat ett mer positivt svar 2015. 4 av 10 har avgivit lika svar som förra gången.

Diagram 18.2

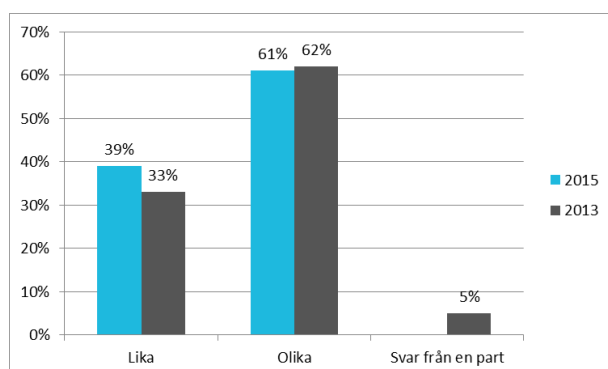
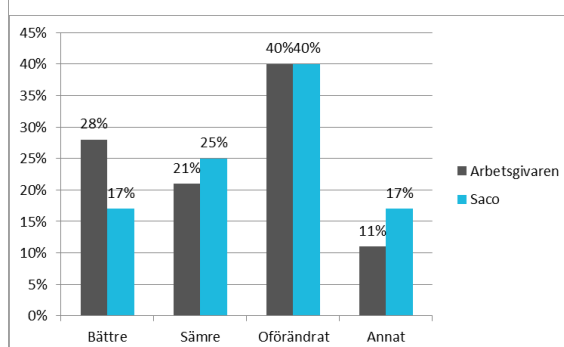

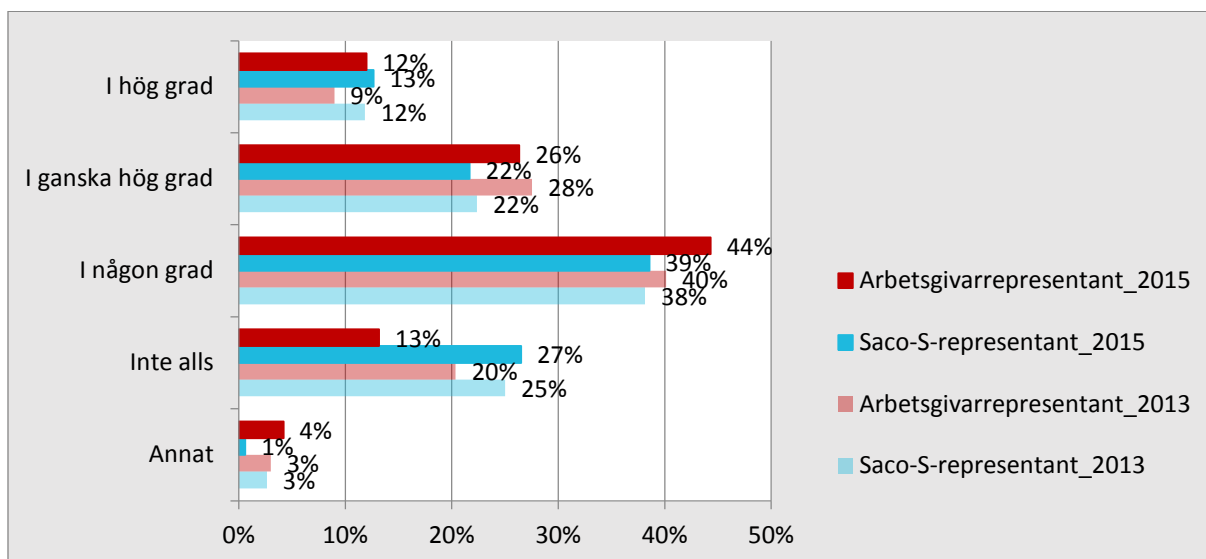
Diagram 18.3

19. Har ni som lokala parter diskuterat det långsiktiga behovet av förändringar i lönestrukturen?

Skillnaderna mellan de lokala parterna är ganska små i denna fråga. Sammantaget anser 38 procent av arbetsgivarna och 35 procent av Saco-S-representanterna att de diskuterat det långsiktiga behovet av förändringar i lönestrukturen. Däremot när det gäller de som svarat inte alls är andelen dubbelt så hög bland Saco-S, 27 procent, som bland arbetsgivarna, 13 procent. Jämfört med 2013 har arbetsgivarna en något mer positiv bild 2015, medan bilden för Saco-S är oförändrad.

Diagram 19.1

I svarskommentarerna (totalt 35 stycken) hänvisar flera till att detta planeras eller är nyss påbörjat. Några Saco-S-representanter tar upp att de ser ett större behov av detta än vad arbetsgivarsidan gör.

Vid 27 procent av verksamheterna har båda parter avgivit lika svar. Det är en liten minskning jämfört med 2013. För 55 procent av verksamheterna är svaren från parterna olika. 31 procent av arbetsgivarrepresentanterna och 26 procent av Saco-S-representanterna har svarat mer positivt vid denna undersökning. 34 procent av Saco-S-representanter har avgivit ett mer negativt svar än 2013.

Diagram 19.2

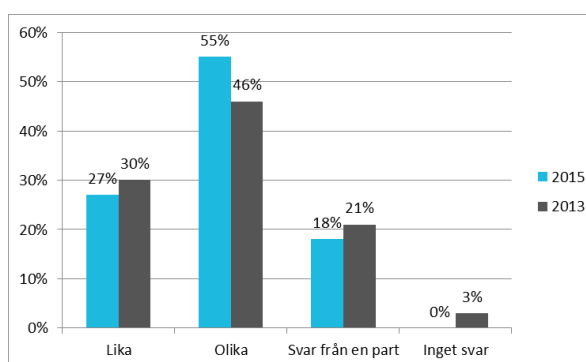
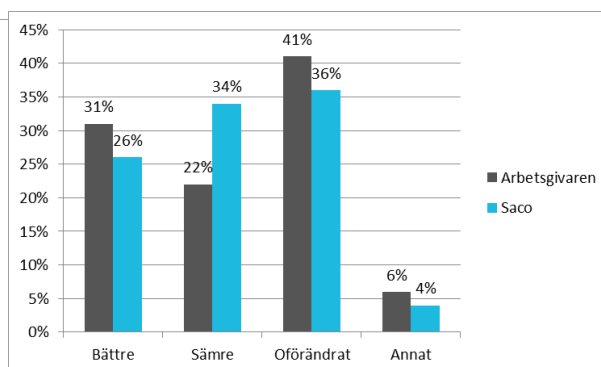

Diagram 19.3

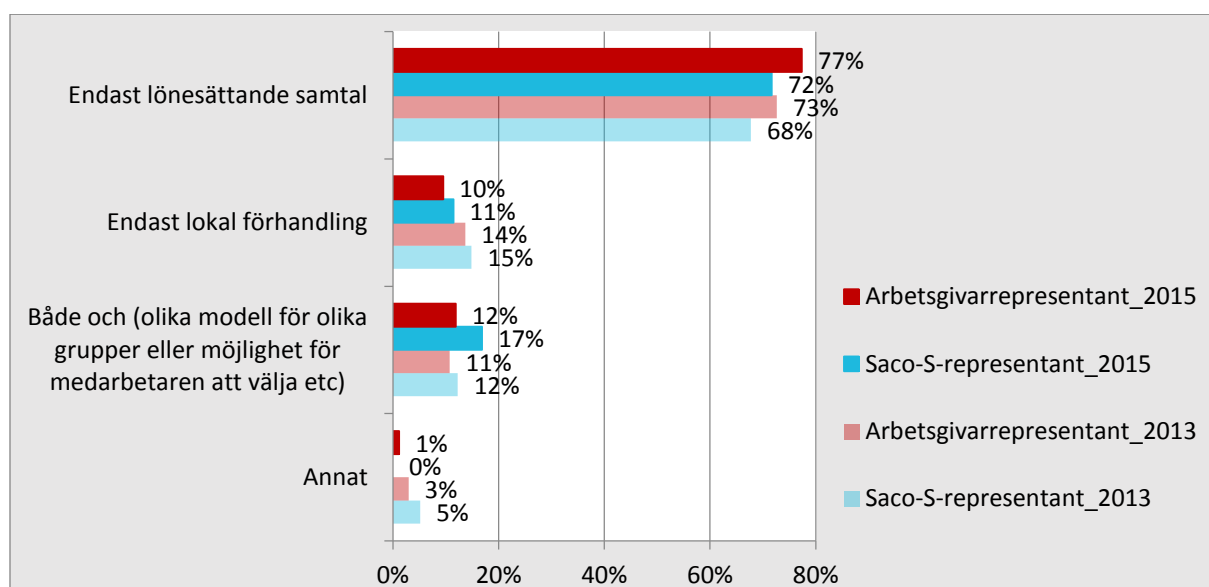

20. Vilken modell tillämpade ni för lönesättning för medarbetare som är medlemmar inom Saco-S?

En majoritet av representanterna för både arbetsgivare och Saco-S svarade att de endast tillämpade lönesättande samtal. Bland arbetsgivarna var siffran 77 procent, vilket är en liten ökning jämfört med 2013. Motsvarande siffra för Saco-S är 72 procent vilket även det är en ökning. Att man endast haft lokal förhandling uppgav 11 procent av Saco-S-representanterna mot 10 procent för arbetsgivarna. 17 procent av Saco-S-representanterna och 12 procent av arbetsgivarrepresentanterna uppgav att man haft en blandning av lönesättande samtal och lokal förhandling. I båda fallen är detta en liten ökning jämfört med 2013.

Lärosätena ska ha infört lönesättande samtal vid årsskiftet 2015 men kan även efter årsskiftet fortsätta som förut om de kommer överens om det lokalt.

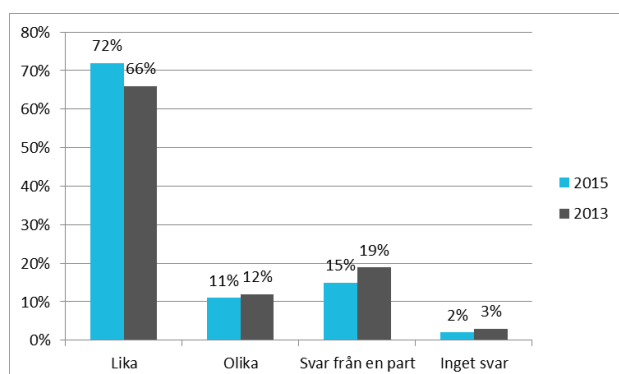
Diagram 20.1

Svarskommentarerna (totalt 34 stycken) gäller framförallt att man i första hand har lönesättande samtal och om man ej kommer överens blir det lokal förhandling. Någon verksamhet har två lönesamtal.

Vid 72 procent av verksamheterna har representanterna för arbetsgivaren och Saco-S lika uppfattning. Detta är en ökning med 6 procentenheter jämfört med 2013 års undersökning. Endast 11 procent har lämnat olika svar.

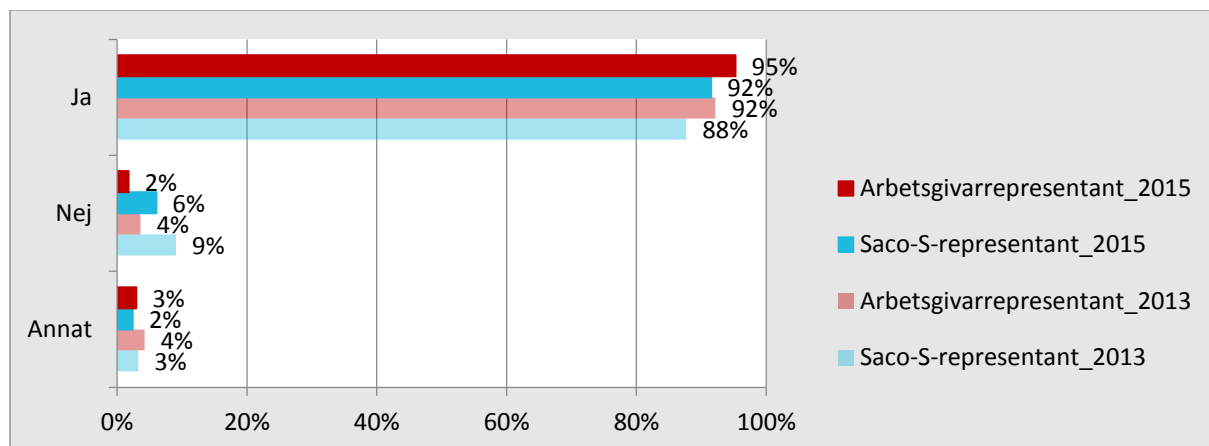
Diagram 20.2

21. Är ni som lokala parter överens om modell för lönesättning?

På frågan om man som lokala parter var överens om modell för lönesättning har en klar majoritet svarat ja både från arbetsgivarsidan och Saco-S. Arbetsgivarna har svarat ja i något högre utsträckning, 95 procent, att jämföras med Saco-S, 92 procent. I båda fallen är det en ökning från redan höga siffror i undersökningen 2013. Bland Saco-S-representanterna har 6 procent svarat nej på frågan.

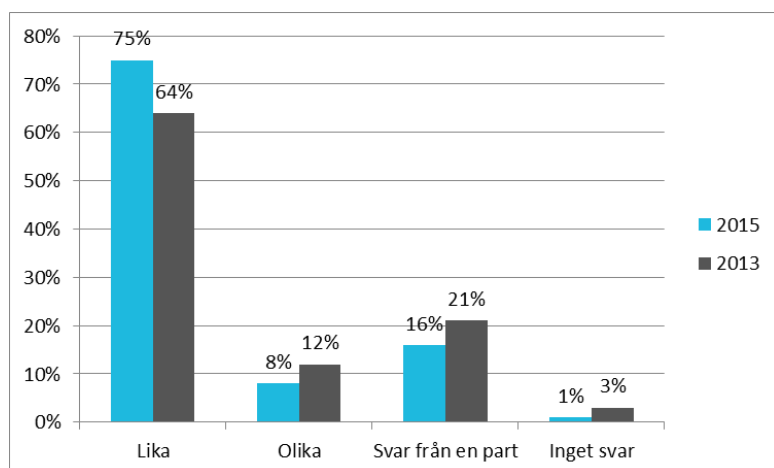
Diagram 21.1

Bland svarscommentarerna (totalt 28 stycken) kan nämnas att vissa är mycket nöjda med val av modell och upplever samsyn. Andra är överens om modell men inte om hur det skall tillämpas. Någon tycker inte att systemet fungerar och någon annan att de vill ha kvar lokal förhandling. Några har partsgemensamt byggt en modell.

Vid 75 procent av verksamheterna har representanterna för arbetsgivaren och Saco-S lika uppfattning. Detta är en ökning med 11 procentenheter jämfört med 2013. Endast 8 procent har lämnat olika svar.

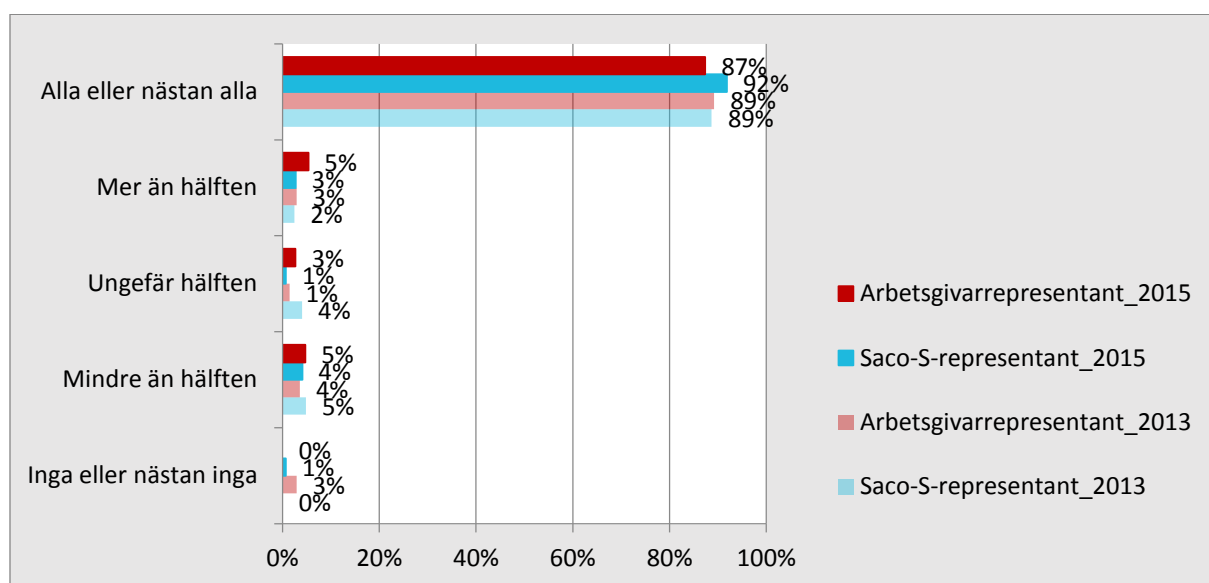
Diagram 21.2

22. Ungefär hur stor andel av medarbetarna som är medlemmar i Saco-S-förbund lönesätts genom lönesättande samtal?

Denna fråga besvarades endast av de som svarat att de tillämpat lönesättande samtal eller använt sig av den blandade modellen. 87 procent av arbetsgivarrepresentanterna och 92 procent av Saco-S-representanterna uppger att alla eller nästan alla medarbetare som är medlemmar i Saco-S-förbund har lönesatts genom lönesättande samtal. 1 procent av Saco-S-representanterna uppger att inga eller nästan inga har lönesatts genom lönesättande samtal. Enligt arbetsgivarrepresentanterna är det 0 procent.

Diagram 22.1

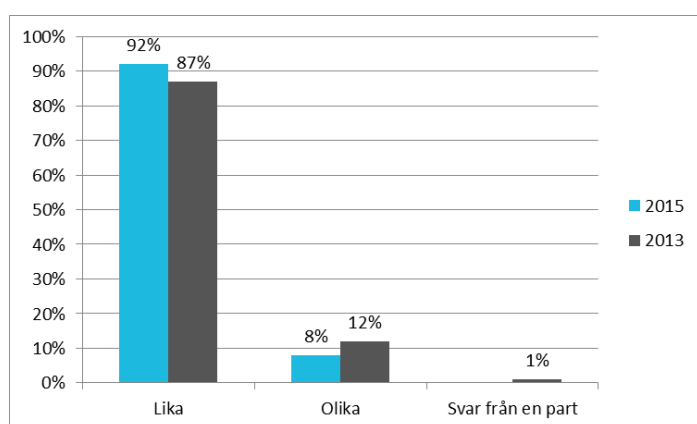

Totalt 16 svarscommentarer har lämnats på frågan där man i första hand nämner antalssiffror och vilka som omfattas/inte omfattas av lönesättande samtal.

92 procent av representanterna för arbetsgivaren och Saco-S har lika uppfattning.

Diagram 22.2 bygger på svar från de 136 verksamheter där båda parter fått frågan.

Diagram 22.2

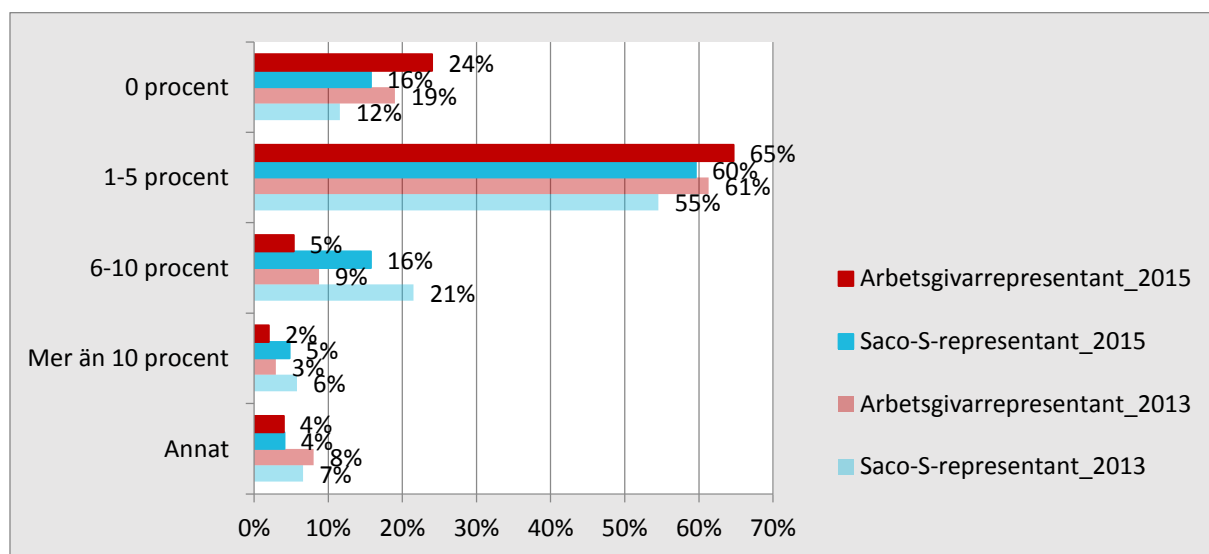

23. Ungefär hur stor andel av de lönesättande samtalen har avslutats i oenighet?

Denna fråga besvarades endast av de som svarat att de tillämpat lönesättande samtal eller använt sig av den blandade modellen. 2 procent av arbetsgivarrepresentanterna och 5 procent av Saco-S-representanterna anser att mer än 10 procent av de lönesättande samtalen har avslutats i oenighet. Det är en marginell minskning jämfört med 2013. 16 procent av representanterna från Saco-S svarade att mellan 6 och 10 procent har avslutats i oenighet. Siffran för arbetsgivarrepresentanterna var 5 procent.

För jämförelse med förra undersökningen är det en något lägre andel Saco-S-representanter som svarat att mer än fem procent av samtalen har avslutats i oenighet, 21 procent i årets undersökning jämfört med 27 procent i förra undersökningen. Siffran för arbetsgivarrepresentanterna har minskat från 12 procent till 7 procent.

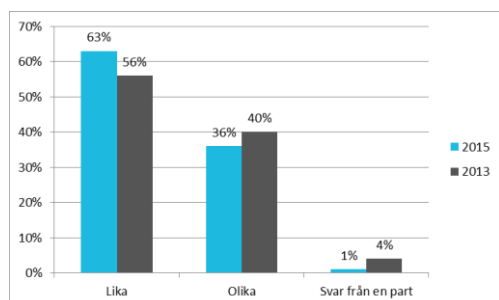
Diagram 23.1

Svarskommentarerna (totalt 28 stycken) hänvisar främst till antalssiffror. Ett par kommentarer uppger att det är färre samtal som avslutas i oenighet. Några kommentarer från Saco-S rör att medlemmarna inte vågar förklara sig oeniga då det ändå blir som arbetsgivaren bestämt och att man inte vill stöta sig med chefen.

63 procent av representanterna för arbetsgivaren och Saco-S har lika uppfattning. 36 procent har lämnat olika svar. Diagram 23.2 bygger på svar från de 136 myndigheter där båda parter fått frågan.

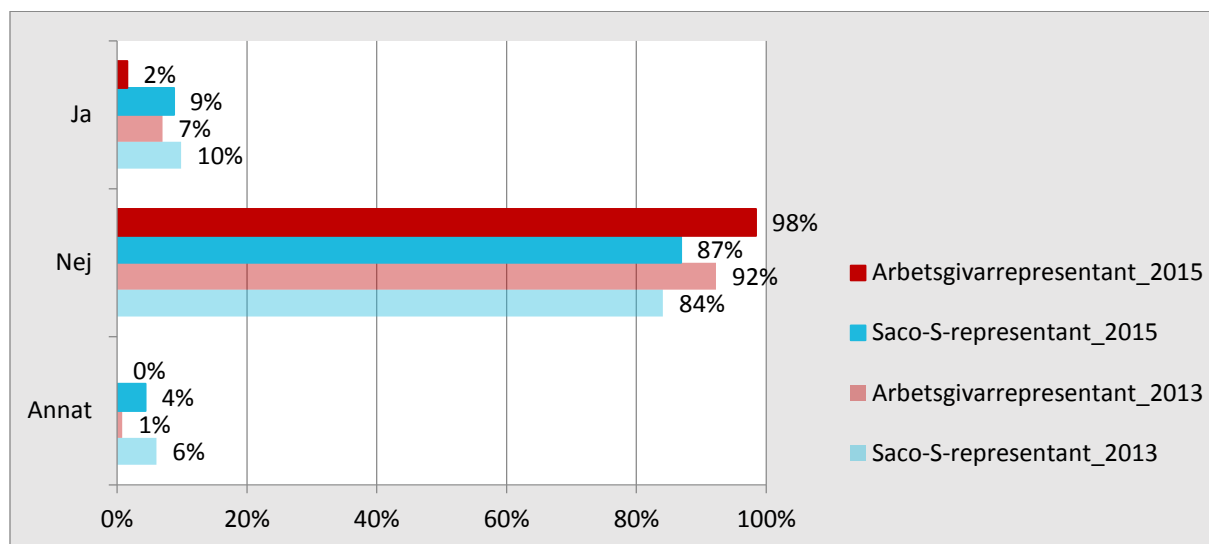
Diagram 23.2

24. Har ni som lokala parter begärt stöd av centrala parter för att kunna nå en överenskommelse om nya löner i samband med den senaste lönerrevisionen?

Denna fråga besvarades av de som uppgivit att 1 procent eller mer av de lönesättande samtalen avslutats i oenighet. En majoritet av representanterna för både arbetsgivare och Saco-S har inte begärt stöd av centrala parter för att kunna nå en överenskommelse om nya löner i samband med den senaste lönerrevisionen. 9 procent av Saco-S-representanterna har svarat att de begärt stöd. Siffran för arbetsgivarrepresentanterna är 2 procent, en minskning med 5 procentenheter jämfört med 2013.

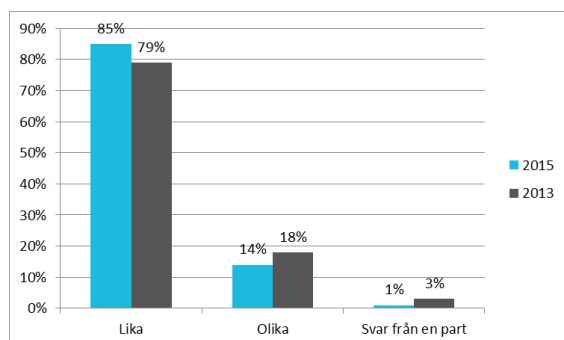
Diagram 24.1

Svarskommentarerna (totalt 15 stycken) kommer endast från Saco-S-representanterna. Kommentarererna rör att man tagit stöd i form av rådgivning, i samband med oenigheter, om formuleringar i avtalet.

85 procent av representanterna för arbetsgivaren och Saco-S har lika uppfattning. 14 procent har lämnat olika svar. Diagram 24.2 bygger på svar från de 93 myndigheter där båda parter fått frågan.

Diagram 24.2

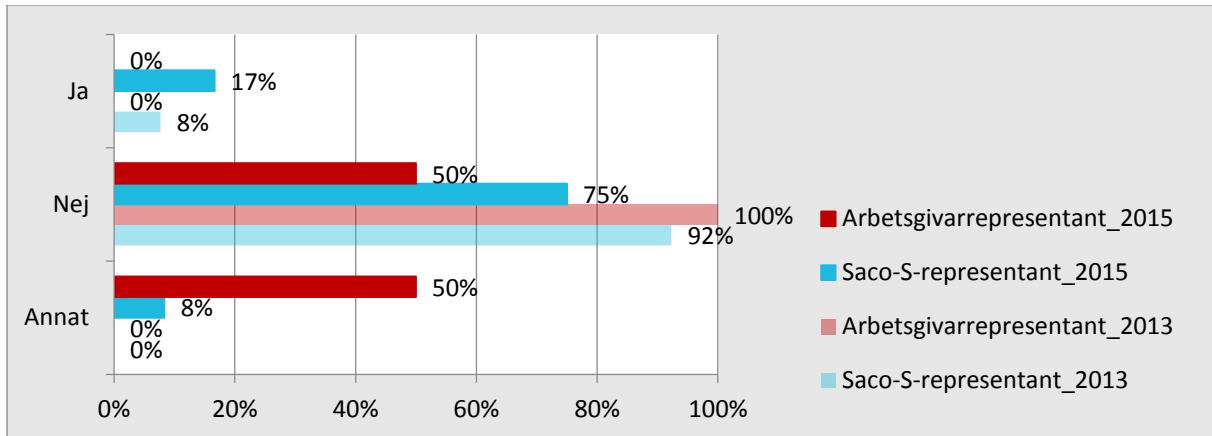

Det är ingen verksamhet där båda parter har svarat ja på frågan om man begärt stöd av centrala parter.

25. Har en lokal lönenämnd utsetts?

Denna fråga har enbart besvarats av de som svarat ja på att de begärt stöd av centrala parter för att kunna nå en överenskommelse om nya löner. Enligt arbetsgivarrepresentanterna har det inte i något fall utsetts någon lokal lönenämnd. Detta skall jämföras med att 17 procent, av Saco-S-representanterna anser att det har det. Det är en ökning med 9 procentenheter jämfört med 2013.

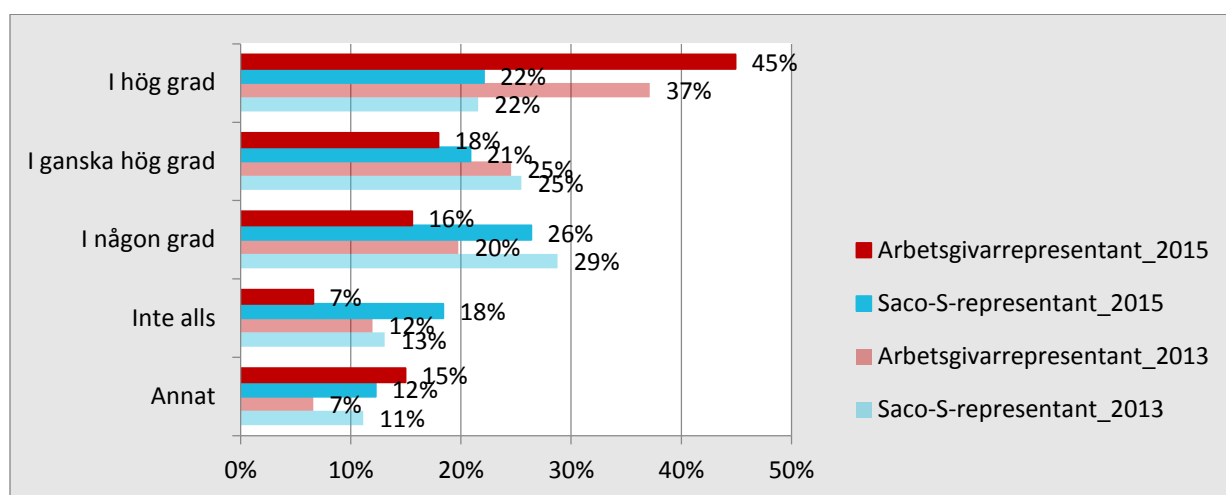
Diagram 25.1

26. Har ni som lokala parter gemensamt gjort en avstämning av den genomförda lönebildningsprocessen efter den senaste lönerevisionen?

63 procent av arbetsgivarrepresentanterna och 43 procent av Saco-S-representanterna instämmer i hög grad eller ganska hög grad att man har gjort en avstämning av den genomförda lönebildningsprocessen efter den senaste lönerevisionen. För Saco-S är detta en liten minskning jämfört med 2013. 7 procent av arbetsgivarrepresentanterna och 18 procent av Saco-S-representanterna svarar att ingen avstämning gjorts. Detta är en minskning för arbetsgivarna men en ökning för Saco-S jämfört med 2013.

Diagram 26.1

Svarskommentarerna (totalt 56 stycken) handlar till största delen om att man precis är klar med den senaste revisionen och således inte hunnit så långt som till avstämning. Några verksamheter har genomfört enkäter. Någon annan har haft ett tvådagarsmöte. Vid några verksamheter har parterna suttit tillsammans och diskuterat erfarenheter, förbättringar, resultat, uppföljning, lönesamtal.

Vid 55 procent av verksamheterna har representanterna för arbetsgivaren och Saco-S svarat olika. 25 procent av verksamheterna har lämnat lika svar. Diagram 26.3 visar att 26 procent av arbetsgivarrepresentanterna och 21 procent av Saco-S-representanterna har uppgivit ett bättre resultat jämfört med 2013. Dock har 15 procent av arbetsgivarrepresentanterna och 25 procent av Saco-S-representanterna uppgivit en lägre grad i instämmande än vid förra undersökningen.

Diagram 26.2

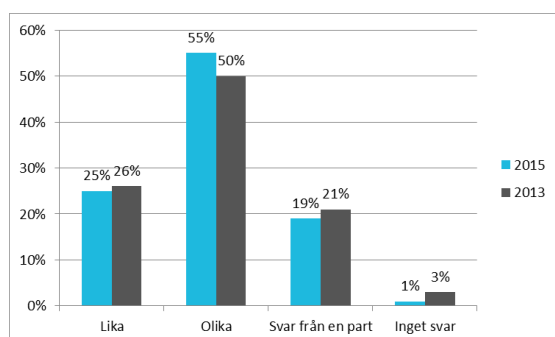
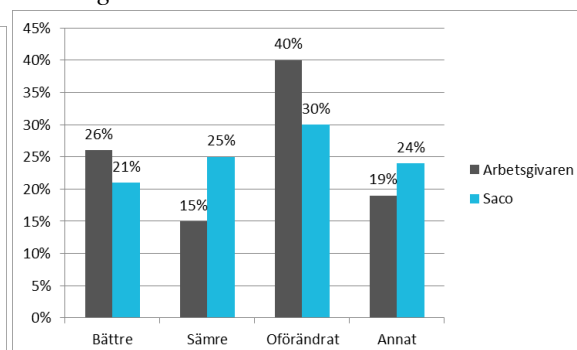

Diagram 26.3

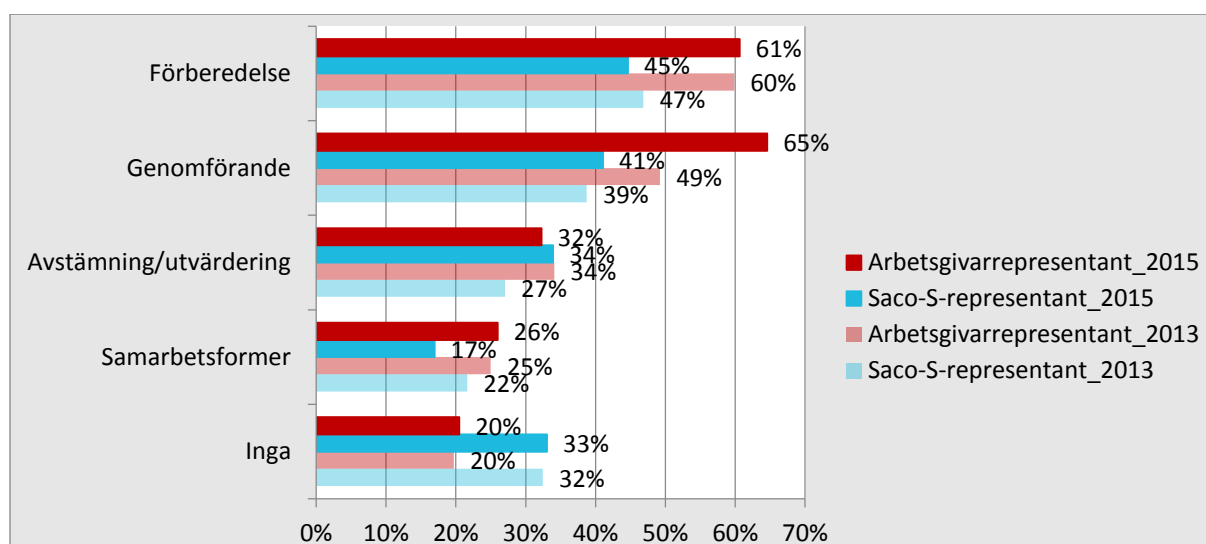
27. Inom vilka delar av lönebildningsarbetet har avstämningen lett till förändringar av lönebildningsprocessen?

Denna fråga besvarades av de som svarat att man i hög grad, i ganska hög grad eller i någon grad gjort en gemensam avstämning som lokala parter av den genomförda lönebildningsprocessen. På denna fråga kunde man avge fler svarsalternativ. De delar i lönebildningsprocessen som representanterna för arbetsgivarna anser främst har lett till förändringar är i genomförandearbetet, 65 procent, följt av förberedelse på 61 procent. Jämfört med 2013 har de som svarat genomförande ökat kraftigt, 16 procentenheter. Representanterna för Saco-S uppger att förberedelse till största del har lett till förändringar i lönebildningsarbetet, 45 procent, följt av genomförande 41 procent. Här är det ingen större skillnad jämfört med svaren i 2013 års undersökning.

Vad gäller avstämning/utvärdering och samarbetsformer har det inte skett riktigt lika mycket förändringar.

Av Saco-S-representanterna anser 33 procent att avstämningen inte lett till några förändringar av lönebildningsprocessen. För arbetsgivarrepresentanterna är motsvarande siffra 20 procent. Det är ingen förändring för någon av parterna sedan undersökningen 2013.

Diagram 27.1

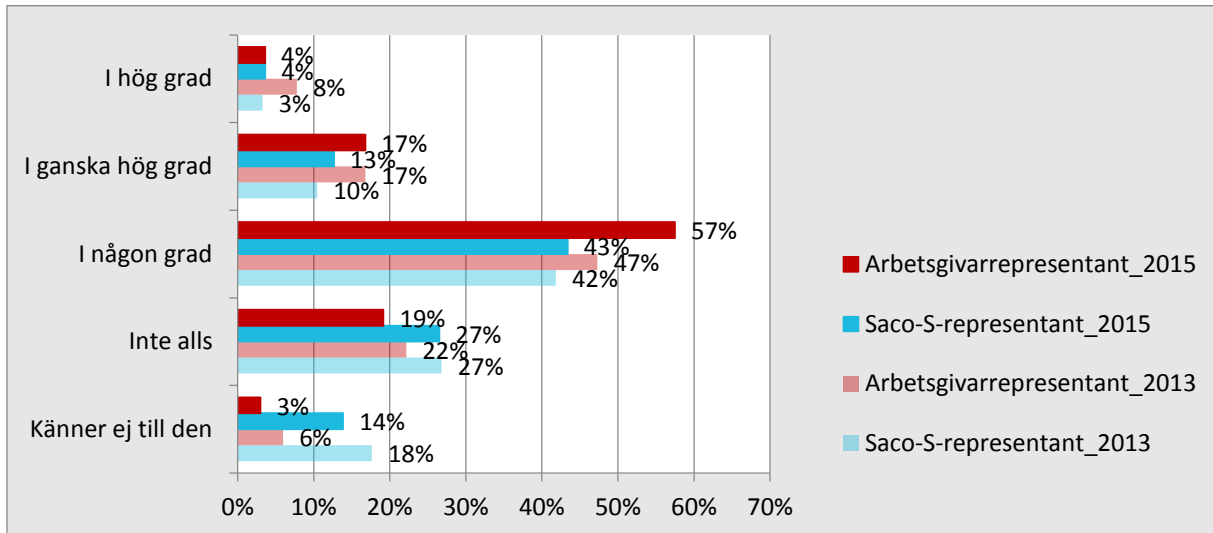

I svarskommentarerna (totalt 42 stycken) tas upp att man har en fungerande process som parterna är överens om, mindre justeringar görs, tydligare tidsplan, kontinuerligt processförbättringsarbete under hela året, ökad förståelse för argument men arbetsgivaren ser gärna nivåer och siffror, bättre statistik från arbetsgivaren.

28. Har den Partsgemensamma kommentaren till RALS-T, som tagits fram av Arbetsgivarverket och Saco-S, använts i det lokala lönebildningsarbetet?

Bara 21 procent av arbetsgivarna och 17 procent av Saco-S-representanterna har svarat att den partsgemensamma kommentaren använts i hög grad eller ganska hög grad. 19 procent av arbetsgivarrepresentanterna och 27 procent av Saco-S-representanterna har inte använt den alls.

Diagram 28.1

Från svarscommentarerna (totalt 27 stycken) går att utläsa bland annat: att ena parten använt den, ej i gemensamma diskussioner, Saco-S tog upp den med arbetsgivaren under de förberedande samtalen, den kommer användas, bra att den skickades ut, guld värd, ligger till grund för lönepolicy, skall spridas, används ofta.